

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felolvasó szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

MEGJEGYZÉSEK

*

Méltányoljuk a kereskedők kifogásait és kérelmeit a munkaszüneti törvénnyel szemben, mert annak számos intézkedése megnehezíti egzisztenciális küzdelmeiket. De kötelességünk megállapítani, hogy a törvény általánosságban jó, intencióiban dicséretes és tendenciája kétségtől jótisztelemű. A szociális törvényalkotások rendszerint akadályokon keresztül jutnak át az életbe és felsorakoznak ellenük az a társadalmi osztály, amelynek érdekeit legközelebb érintik. Az okos törvényhozás éppen ezért nem is zárkózik el a korrekciók elől. Mikor a kamara megalkotta a Trancu-Jassy-féle sztrájk-törvényt, akkor a munkások izzó kampányt indítottak ellene és a gyakorlatban kiderült, hogy leggyakrabban a munkások vették igénybe a törvény előnyeit. Anglia tizegyévesével előzőtt törvénybe iktatta a bányász-munkabérek minimumát, amely előírja azt a bért, amelynél kevesebbet a bányatulajdonosok akkor se adhatnak a munkásoknak, ha akadnának olyan bányászok, akik a kevesebbet elfogadják. Emlékezzünk rá, hogy az egész világ konzervatív nemzetgazdaságai felhőrdültek a törvény hallatára, de a kormány nem tágitott. A munkaszüneti törvény ellen is természetes a hangulat a kereskedők részéről, de ez nem jelenti azt, hogy a törvény rossz, hanem, hogy a praktikus élet követelményeihez képest kell módosítani. Azt viszont el sem merjük hinni, hogy a kormány csakugyan gondolja olyan pótló rendelkezésre, amely szerint az egyes vallások ünnepein csak miniszteri engedéllyel lehet az üzleteket bezárni. Mert hogy valaki mikor tarthatson nyitva, arról rendelkezhetik az államhatalom szociális okokból, de hogy valakinek mikor szabad a saját üzletét bezárni — pláne ha ezzel vallási lelkiismeretének tesz eleget — nem, ilyen hatalma semmiféle államszervezetnek nem lehet. A jó tendenciájú törvényt ilyen gyanús háttérű rendelkezéssel konpromittálni nem szabad.

*

A hang, a tónus nem éppen európai. Arról a tónusról van szó, amely nálunk az utóbbi időben a belpolitikában meghonosodott. Az ellenzéki sajtó még ma is szeméretveti a kormánynak, hogy Bratianu miniszterelnök és utána Chirculescu miniszter az ellenzéki képviselőket kutyákhoz hasonlított. A napokban azután viszonzásképpen a kormánypárton volt a felháborodás sora, mert a Lupta vezérei a minisztereket ama Tomescu és Munteanu nevű banditákhoz hasonlították, akik hetek óta rendezik vakmerő rablókalandjaikat a Havasalföldön. A Viitorul nagyon haragszik ezért a hasonlatért. Mondanunk sem kell, hogy mindkét hasonlat sántít, de viszont igaz, hogy a sánta kutya is kutya és a sánta bandita is bandita — így tehát mind a két félnek joga van a felzúdulásra. Természetesen mi is szörnyen fel vagyunk indulva a politikai tónus eldurvulása miatt, bánt bennünket az az ügytelenség, hogy a kelet-európai politikát, amelynek gyakran részesei vagyunk, miért nem játszásként végig legalább külsőleg nyugateurópai eszközökkel. Hiszen végül is a látszat a fő.

A bukaresti lapok oldalakat közölnek arról a páratlanul nagyszabású sikkasztásról, amely a pénzügyminiszteriumban történt, ahonnan rengeteg értékpapírt, járadékot tulajdonítottak el. Van lóvás-futás; miniszterek, ügyészek, rendőrök tanácskoznak, a lapok ordító nyári szenzációt csinálnak belőle. Ellenben erre nálunk, mifelé, sivar közömbösséget mutat mindenki a nagy család iránt, egykedvűen veszik tudomásul, hogy valami nagy gazság történt, de tulajdonképpen nem érdeklődik a részletek iránt senki. Ennek a magyarázata az, hogy a publikum nem hisz már azokban a nagy hűhókban, amelyek az efféle vizsgálatokkal járnak és nem hisz azokban a vizsgálatokban, amiket ilyen vészes hűhók kísérsnek. Már láttunk ilyen szörnyű felfedezéseket, vizsgálatokat, tanácskozásokat, ügyési buzgólkodásokat — hogy csak a Fantomos regényekhez méltó útlevélpanamát említsük — de ezeknek a lázas büntügyi eseteknek a főtárgyalását még nem értük el. A háttérben valami nagyfejű úr rendszerint bele van keverve az ilyen kellemetlen szenzációkba és a végén kiderül, hogy nem derül ki semmi. Nem lehet a leleplezéseket nálunk komolyan venni és egész természetes, ha a legbecsületesebb emberek is cinikus vállvonogatással mennek el a legpiszkosabb panamáknak leleplezése mellett.

*

A Lupta mai száma olyan kedélyes történelmet mesél el a vasúti közlekedés romantikájából, amelyet mint a bajor humor áporodott viceit szoktuk valaha olvasni a Meggendorfer Blätterben. Azt mondja a Lupta, hogy a tordai—abruzi vonalon a hegyekről lemosott nagy kövek

egészen elborították a vágányokat. Utközben a napokban meg-megállott ezen a pályán a vonat és az utasok kiszállottak, hogy saját maguk tisztítsák meg a pályát a nagy kődaraboktól. Egyéb kedélyes kalandok elbeszélése után olvassuk, hogy a vonat nagynehezen eljutott Salcina nevű állomásra, ahol a két szemközti jövő vonat találkozott. Itt a pályafelügyelőt megröghanták az utasok, hogy adjon megfelelő szerszámokat a pályatest megtisztításához a raktárból, a felügyelő azonban sem munkást, sem szerszámot nem akart adni úgy, hogy a különböző tárgyalásokkal és veszekedésekkel két teljes óra telt el. A végén kislú, hogy a salcinai pályaudvari vendéglő a felügyelő tulajdona és így érdekében állott, hogy minden furfanggal elérje, hogy a vonatok mennél több ideig veszteljenek az állomáson és az utasok mennél többet fogyasszanak. No, de végre elindultak és mint Cascabel Cezár batárjának utasai, Verne Gyula híres regényében, amelyet boldog iskolás korunkban olvastunk, maguk tisztították az utat Alaszká felé, a tordai utasok is meg-megállottak a vonattal és takarították a pályát. Eljött az éj, szomorún feketedtek az erők, az élet elnyugszik, mely csönd lesz nyoszolyája — zengi Vörösmarty a Zalán futása előszavában — ez történt a mi vonatunkkal is, beköszöntött az éjszaka, a vonat döcögött, lámpa nem volt, a mozdonyon is kialudt a lámpa, az eső beömlött a kupékba... szóval nem is olyan tréfás utazás volt ez, nem is holmi derűs, kalandos regénybe illő, inkább egy kicsit balkáni és fogvacogtató, de hiszen kánikulában nem kell az életet olyan tragikusan venni. Ugye?

Bécsben véres verekedést rendeztek a horogkeresztesek

Bécs, július 18. Ma este fél 11 órakor a bécsi Stadtparkban nagy horogkeresztes tüntetés volt. Féltenegy óra felé 60 horogkeresztes futólépésben rohant be a parkba, hangosan kiáltozva: „Ki a zsidókkal, le a cionistákkal!” Azután az ott sétáló közönségre támadva, általános verekedést provokáltak. A támadás elsősorban a Kurszalonzene körül kezdődött. A közönség eleinte nem tudta, hogy mi történt és csak később vette észre a horogkereszteseket. A terrasszon ülő vendégek a Kurszalón belső termeibe menekültek. Néhány férfi azonban és a pincérek kint maradtak és ellenszegültek.

A pincérek azt ordították: „Legyetek okosak!” de a nagy tumultusban csakhamar székek emelkedtek a magasba és általános verekedés kezdődött.

Közben a horogkeresztesek erősítéseket kaptak és tervszerűen igyekeztek támadni. A közeli rendőrkaszárnyából 150 rendőr érkezett futólépésben és szétszórták a horogkereszteseket, akik hanvathomlok menekültek. Egyedül a pincérek maradtak ott és szomorúan néztek körül a szétrombolt termen.

A horogkereszteseknek sikerült átörni a rendőri kordont és nemzeti dalokat énekelve vonultak tovább. A szintén

négy súlyosan sebesült maradt. Kiszálltak a mentők is, akik a sebesülteket részint a kórházba, részint lakásukra szállították.

Míg a rendőrök a horogkeresztesek a köruton kezdték meg a garázdálkodást, villamosokat állítottak meg, a zsidó utasokat gyönyölték és inzultáltak. A Kolowrat-Kávéházat akarták ezután megtámadni, de a tervük azonban kudarcra járt, mivel a vendégek szembeszálltak és a horogkereszteseket véresre verték és a horogkeresztesek kénytelenek voltak tovább vonulni. A város különböző pontjain kezdtek ezután verekedést, így az Impérial és a Grand Hotel előtt is. Éjjel fél 12-re ennek is vége lett. Összesen 11 horogkeresztest tartóztattak le, akik majdnem valamennyien fiatal gyerekek.

A letartóztatottakat átvitték a rendőrigazgatóságra, ahol a szolgálatot teljesítő rendőrszűrszolgák kihallgatták őket. Éjjel után az egész városban nyugalom volt, csak a rendőrigazgatóságon dolgoztak és valószínűleg még néhány napi munkát fog adni ennek az új horogkeresztes támadásnak az elintézése.

**Iratkozzon be
a Hegedűs kölcsönkönyvtárba**

Megfelebbezték a Nilgesztelepi iskolavásárlást

A Nilgesz-telepen a város, mint ismeretes, megvásárolta a felállítandó elemi iskola céljaira a Katz-féle országút mellett fekvő házat. A tanácsban dr. Bucico Coriolan polgármester egyedül maradt álláspontjával, hogy az iskolaállítás praktikusán és kielégítőn egyedül csak építkezéssel oldható meg.

A tanács határozatát most megfelebbezték. A felebbezést, melyet alább közlünk dr. V. Fildan megyei főjegyző, V. Chirvai orsz. gyűlési képviselő, Boncidianu CFR. tisztviselő, Bujk Béla tanár és Iványi Ferenc újságíró írták alá.

Prefektus Úr!

Alólirottak, Oradea-Mare város polgárai közérdekből megfelebbezzük a városi tanácsnak a Katz-féle ház megvásárlása tárgyában 1925. július hó 9-én kelt 5581—1925. sz. mu. határozatát.

Indokaink a következők:

1. Nem helyeselhetjük a növezt házának iskolai célra történő megvásárlását, mert az országút szélére iskolát nem szabad építeni a gyermekek testi épsége fenntartása érdekében.

2. A Nilgesz-telep és a Kertváros oly messze van egymástól távolságban, s még a vasuti vágányok is elválasztják őket, hogy a Katz-ház ezért sem felelhet meg iskolai céljaira.

3. A növezt ház vételára oly nagy, s ehhez jönnek még az átalakítás horribilis költségei, hogy a közönség és a város ér-

Áthelyeztem alkalmi áruházam teljes készletét főüzletembe

E célból helyiségemben egy külön osztályt rendeztem meg. Ezen árukat ugyanzintén raktáromon lévő összes nyári áruimat előrehaladt időny folytán rendkívül

olcsó árban leszállítottam

tájékoztatóul szolgáljon olcsó leszállított nyári áruim árjegyzéke:

Kérem gondosan átolvasni!

Selyem pouplin ruha vásznak zöld, frész, teracot, fehér, fekete, drap, divat színekben mtr. 110 —

Pongyola creppek cégem reklámja csoda színekben mtr. 35 —

Minifazott grenadin pazar mintákban ezelőtt 110 most 55—60 —

Szines duplaszélés eponge minden színben ezelőtt 110 most 79 —

Cosmanosi creppek száz különböző színekben mtr. 53 —

Szines mosó kartonok verseny ára mtr. 30 —

Színek mosó delinok gyönyörű mintákban mtr. 38—40—44 —

Csikos puplin ruha vászon ezelőtt 290 most 200 —

Selyem ing zephirek ezelőtt 250 most 200 —

Marccenek fehér fekete tobszürke frész színekben, ezelőtt 310 most 190 —

Szines ingzefirek recam ára mtr. 35—40—50—75—80 —

Schiffonok, vásznak mtr. 35—40—50—75—80 —

Alsó lepedő vászon 150 cm. széles prima minőségben mtr. 150 —

Rengeteg sok maradék félárban kerül eladásra

Barna Jenő

Strada Regele Ferdinand 3

deke nem engedheti meg ezen háznak, — mely átalakítva sem felel meg iskolai célra, — megvétele által beálló irreális pénzbe-fektetést.

4. A Katz-háznak csak a vételára 2 millió leibe kerülne s ezzel szemben építészek ajánlatainak információi szerint már 900000 —1.200.000 leiert lehet megfelelő új iskola-épületet építeni 4 tanteremmel és igazgatói lakással együtt.

5. Egyedüli helyes megoldás — tekintve, hogy hat lakónak kitelepítése és elhe-

lyezése teljesen lehetetlen — csak az lehet, hogy — figyelembe véve a Nilgesz-telep és Kertváros lakóinak és azok iskolába járó gyermekeinek érdekeit — két kisebb iskolát építsen a város a Nilgesz-telepen és Kertvárosban.

Ez által a város fejlesztése is helyes megoldást kap és a lakásínség sem növekszik a hatóságok mesterségesen.

Komoly indokainkat figyelembe véve, kérjük a sérelmes határozat megsemmisítését.

Fez előtt állnak a riff-kabil csapatok

Párisból jelentik: A Times tangeri jelentése szerint a portyázó riff csapatok felbukkanának Tanger és Tetuan között is, vagyis megjelentek a spanyol vonalak mögött. Lesből megtámadtak egy teherkocsit, melynek soffőrijét és három utasát súlyosan megsebesítették. Azután a támadók visszavonultak. A spanyol parancsnokság fokozott őrszolgálatot vezet be, hogy rajtaütéseknek elejét vegye.

A tazeri francia visszavonulás már egyáltalán nem volt stratégiai jellegű. A raktárkészlet és hadianyag jelentékeny részét már nem lehetett elvinni, ezért, meho- gy a riff csapatok kezére jussanak, elégették. Hadianyagban az egész hadjárat folyamán eddig ez volt a franciák legnagyobb vesztesége. A Temps marokkói tudósítója azt jelenti, hogy a francia front helyzete bár javulóban van, Uzzantól északra lösz- hiány miatt át kellett engedni egy támaszpontot. A riff csapatok támadása Feztől északra és a nyugati fronton Tazától északra még tart. Francia repülőraj bombázta azt a környéket, ahol a riff-kabilok támadásba mentek át. A gyülekező riff csapatokat Teruat környékén francia repülők szétszórta.

Liautey marsall visszahívja a francia kormány Marokkóból és helyébe polgári kormányzót nevez ki. A marokkói harcér számára szánt megerősítések legelső sorban gyalogságból állanak és pedig elit csapatokból. Ugyanis megdőlt az a vélemény, hogy a marokkói háború a hadianyagok háborúja lesz, amelyet nagy ágyuk, gépfegyverek és tankok dönthetnek el. Marokkó különleges viszonyai mellett csak a jó gyalogság, tehát a jó katonanyag hozhatja meg a döntést.

Franciaország új marokkói hadvezére, a legnagyobb francia katonai tekintély: Petain tábornok, mint Rabatból jelentik, odaérkezett.

A Daily Mail tudósítója jelenti Fezből, hogy

a riff-kabilok a Fez—Ais—Hain utat hat kilométer hosszúságban elvették.

A riff-kabilok nyomása Fez ellen egyre erősödik és újabb támadásaik várhatók. A franciák Taza környékén ismételtlen állásokat voltak kénytelenek kiüríteni. A ben-szülöttek azt beszélik, hogy a riff-kabilok a harcban elfogott ellenük harcoló szingalézket, mivel élelmiszerhiányban szenvednek, kivétel nélkül legyilkolják. Fehér foglyaikat nem bántják, mert ezekért váltságdíjat remélnek.

Londoni jelentések közlik, hogy a Times tangeri tudósítója megszerezte azokat a feltételeket, amelyekkel Abd el Krim hajlandó lenne a békekötésre.

Abd el Krim első sorban a spanyol területek nagyrészt követeli vis-sza úgy, hogy Spanyolország csupán Mellilat és Outat tartaná meg.

Emellett nagyösszegű hadikárpót-lást követel.

Abd el Krim követeléseit azt bizonyítja, hogy a felkelő vezér bizik további sikereiben és nem óhajtja a békekötést siettetni.

Echevarieta spanyol bányatulajdonos, aki a spanyol kormány nevében folytatott Abd el Krimmel békétárgyalásokat, most hosszabb tartózkodásra külföldre utazott. Elutazása valószínű, hogy össze- tartozik a békekötés elodázásával. Az új marokkói főparancsnok Naulin francia tábornok Marseillesbe utazott és hajóra szállt, hogy útrakeljen Marokkó felé. El- utazása előtt megbeszéléseket folytatott Painlevével és Briandt-val. Naulin tábor- nok feladata, hogy Petain marsall útmuta- tása nyomán kierőszakolja a békét a riff-kabiloktól.

Fezből jelentik:

A riff-kabilok heves támadást intéztek Fez városa ellen. Az első rohamot a helyőrség súlyos veszteségek árán visszasírtotta. A küzdelem a legfontosabb marokkói pozícióért elkeveredetten folyik

Egy házorsolás epilógusa

Számáron egy Kósa Lajos nevű ház- tulajdonos kezdte meg a házorsolásokat. Uglátszik ez az új üzletág nem mutatko- zott eredménytelennek, mert Kósa Lajos a napokban ismét kisorsolt egy házat.

Ennél a második sorsoláson azonban nagy az utólagos izgalom, mert a Kósa Lajos által kisorsolt házat ugyanis maga Kósa Lajos nyerte meg. Kósa szerencsésjét azzal magyarázza, hogy megmaradt 18 darab sorsjegy s a nyertes szám ezek között volt.

Egy Leskő József nevű szatmári vasutas, ki jelen volt a sorsoláson, megkér- dezte a közigyűzöt, hogy mi fog történni az el nem adott sorsjegyekkel. A közigyű- ző kijelentette, hogy azok nem vesznek részt a sorsoláson, hanem a nyertes kifizeti a tizenhatsz megmaradt sorsjegy árát, 4500 leit Kósának.

Hogy a közigyűzői kijelentéssel szem- ben mégis Kósa Lajos nyert, nagy az elke- seredés. Egy máramaroszi sorsjegy- birtokos kijelentette, hogy ő még akart sorsjegyet rendelni, de a húzás előtt két héttel visszasírtotta azzal, hogy nincs, elfogyott.

A sorsjegyek szerencsétlen tulajdono- sai most közös akciót kezdtek, hogy a hú- zást a hatóság semmisítse meg és ismételve meg újra.

* Szalmaözegek, fürdőzők, színház és mozilátogatók lakásukat betörőkkel szemben legjobban „Ingenuis” bizton- sági zárral védhetik. Kapható minden vas- kereskedésben. Vezérképvislet és lerakot: Léderer Ervin Oradea-Mare Palatul U- pia (Emke palota), telefon 15—68.

Minden gyógyszerlár, drogeria illatszertár árusít Höfer hintőport, krémet, szappant

A német—francia acél-tröszt

A „Nagyvárad” egyik májusi számában már megemlékeztem az új német gazdasági helyzetéről, egyik jeles francia közgazdász megvilágításában s már akkor rámutattam egy közelálló német—francia általános gazdasági egyezmény lehetőségére. Ez az egyezmény ma a gazdasági világgazdaság egyik legnehezebb és legsűrűsebb megoldásra váró kérdése. Nélkülözhetetlen az egyezményen alapuló szövetség a beteg Franciaországnak, a fejlődésben egyre jobban kibontakozó Németországnak, sőt az egész világgazdaságnak.

Ma Németország a világgazdaság központjában áll. Ha kénytelen megállni mai helyzetén, vagy ha éppen csökkenne gazdasági ereje, könnyen olyan gazdasági katasztrófa állhat be, amely nemcsak Európát, de amerikai relációkban is teljes gazdasági krízist jelentene. Erre vall, hogy amikor nemrég Amerika Angliát tartozásának törlesztésére sürgette, ez a francia tartozásokat igyekezett forszírozni a párisi kormánytól, amely viszont Németországot szólította fel fizetésre. A válasz, amit Washington kapott, tudvalevőleg az volt, hogy ha Németország rendezi a franciákkal szemben fennálló tartozását s ennek folytán Franciaország nem késlekedik Angliával szemben, ez azonnal eleget fog tenni az Egyesült Államokkal szemben fennálló kötelezettségeinek.

Tény, hogy ez idő szerint Angliának sem a legfényesebb a gazdasági helyzete s önérejből nem képes tartozását rendezni. Bármennyire nem szívesen is, de Anglia és Franciaország kénytelen ilyen formán minden gazdasági eszközzel előmozdítani Németország gazdasági fejlődését s tagadhatatlan, hogy e hatások alatt Franciaország igen engedelkeny volt a német tárgyalóbizottsággal, ugyanígy, hogy a világgazdaságú gazdasági egyezménynek már alig néhány vitás pontja van.

Mig ez egyezmény egyes politikai szempontok miatt eddig nem valósult meg, maga a reális kommercialis élet létrehozott egy nagyfontosságú kereskedelmi alakulatot, amely ugyan csak a fenti gazdasági egyezmény ratifikálása pillanatában lép érvénybe, amely azonban nagyban elősegíti az egyezmény tárgyalásainak eredményes befejezését. Ez a német—francia acél-tröszt, amelynek értelmében kölcsönös vas- és szén-csere folyamat létesül Németország, Franciaország és Luxemburg között. A kormány engedélyével a német nagyiparosok évenként 1.700.000 tonna vasércet fognak importálni Lorraine, Saar és Luxemburg bányáiból, amelynek adóját a kormány felére fogja leszállítani. Az acél-tröszt árai nem lesznek magasabbak a nemzetközi árnál. Németországban a közvélemény, de különösen a szocialista lapok azt remélik, hogy ez a német—francia kapitalista egészség megteremtí a francia—német politikai közeledést, amit eddig a politikusok nem tudtak elérni.

Az egyezmény ratifikálását késlelteti ugyan a garanciák kérdése s bár a legtöbb francia jegyzékről a németek azt írták, hogy az „nem más, mint egy második versaillesi szerződés”, mégis általános a vélemény az, hogy gazdasági, mint politikai körökben, hogy e régen vajdó kérdés most már a legrövidebb idő alatt megoldást nyer s Európa e két nagyhatalmasságának megegyezése szánál fogja az egész kontinens nyomorúságos helyzetét.

Papp János,

az Egyesült Bank tisztviselője.

Elkobzott és visszaadott gyógyszerek a munkásbiztosító-pénztárban

A múlt év december havában az a hír terjedt el nemcsak Nagyváradon, hanem megyeszerte, hogy a kerületi munkásbiztosító pénztár gyógyszer-tárából hamisított gyógyszereket, tehát hatástalan gyógyszereket adnak ki a betegeknek. Minden vád, amit egy közintézménnyel szemben felállítanak, hamar terjed, sok hívőre talál és különösen, ha a vád az emberi életet érinti, szuggesztív erővel hatol a köztudatba.

Az elterjedt hírek az volt az alapja, hogy december havában dr. Comsia János városi tisztii főorvos rendes gyógyszer-tári vizsgálata alkalmával a munkásbiztosító pénztár gyógyszer-tárának khinin készítményeit vegyi próba végett átadta Szeberényi városi főorvosnak, aki vegyvizsgálat után azt a szakvéleményt nyújtotta, hogy a khinin készítmények nem felelnek meg az előírt követelményeknek. A főorvos erre a gyógyszer-tár egész khinin állományát lefoglalta és a főorvosi hivatalba szállíttatta és Mandins főgyógyserézt pedig ezer leire megbüntette.

A foglalásnak a pénztárban híre ment, onnan szétterjedt a városba s a vármegyébe. Természetesen a közönség között rövidesen nem úgy pertraktáltak, ahogy volt, hogy kizáróan a khinin készítmények ellen van kifogás, hanem, hogy a pénztár hamisított gyógyszereket ad a betegeknek. Kezdték dolgozni az az auto-szugesztio is és a szalontai orvos nemsokára azt jelentette, hogy a betegek semmiféle orvosságot nem akarnak a pénztártól elfogadni, azzal érvelnek, hogy az káros az egészségre, közönséges hamisítványok.

A pénztár védekezni nem tudott az elterjedt hír ellen. Mi, akik szintén tudunk a dologról, nem szoltunk bele, vártuk a fejleményeket.

Dr. Suroi János, a pénztár főorvosa ugyanis abban az időben azt a felvilágosítást adta munkatársunknak, hogy a gyógyszereket Kolozsvárról, az országos pénztár nagy gyógyszer-tárából hozatták, ahonnan

eredeti pakkolásban

küldték szét. A zöme a gyógyszereknek német gyártmány. Régi híres márkájú gyárak készítményei, amelyeknek pakolása az egész világon ismeretes.

Ezután dr. Suroi főorvos Kolozsvárról egyenesen a depóból hozott felbontatlan pakkolású khinin készítményeket adott a városi főorvosnak, aki szakvéleményében ismételtén csak azt jelentette ki, mint a felbontott, régi használatba vett előbbi vizsgálati anyagból, hogy idegen alkaloidákat tartalmaznak a khinin készítmények, az előírásnak nem felelnek meg, tehát az elkobzás az összes khinin állományra fenntartandó.

Most már munkatársunk tisztában volt azzal, hogy a pénztár főgyógyserézt semmiféle vád nem érheti. Mert még az első hírre, rosszhiszeműen fel lehetett volna tételezni, hogy a gyógyszer-tárban olcsóbb anyaggal keverték, mondiuk szódabikarbónával a khinint, de idegen alkaloidákat nem tehettek bele. Az csak a gyárban lehetséges. Tehát fennállott a két lehetőség: vagy a gyárból nem eléggé tisztított állapotban bocsátották forgalomba a készítményeket, vagy pedig Szeberényi főorvos vegyi vizsgálatánál nem alkalmazott biztos adatokat nyújtó módszert. Szóval vagy a vizsgálat, vagy a khinin rossz, de a pénztárt, illetve gyógyszer-tárt vád nem érheti.

Most már az összes lefoglalt khinin készítményekből mintákat vettek és elküldték a bukaresti központi vegyvizs-

gáló-állomásra. A bukaresti vegyvizsgáló-állomáson az összes kifogásolt khinin készítményeket a törvényes előírásnak megfelelőnek találták. Erről a pénztárt is értesítette, mellette a vegyvizsgálat módszerét, amely a vizsgálatnál alkalmazott vegyszerek grammaiban eltérő a Szeberényi által alkalmazott módszertől.

A pénztár most már ezzel sem elégedett meg, hanem az összes raktáron levő khinin készletét átküldte Aradra, ahol a contra analysis a bukaresti vegyvizsgálatot igazolta s az aradi orvosi központi vezetéség

az elkobzást megsemmisítette s elrendelte, hogy a gyógyszereket a pénztárnak azonnal adják vissza.

Ez a múlt hét végén meg is történt.

Munkatársunk azonban ezzel még nem elégedett meg. Felkereste a pénztárt tegnap s megkérte a főorvost, mutassa meg neki a gyógyszer-tár nagyraktárát, kíváncsi az eredeti csomagolásokra. Világos márkák csomagolását, védelmeit könnyű megkülönböztetni, pld. a Bayer-készítményeket mindenki ismeri. A főorvos készségesen tett eleget a kérésnek. A raktárban százezreket ér a felhalmozott gyógyszer. Mind eredeti csomagolásban. A kifogásolt készítmények a Vereinigte Chininfabriken Zimmer et Co, Frankfurt a. Rhin ismert bádogdobozaiban, külön rányomatva: direkt Romania, farmakopia részére készítve.

A gyógyszerek zöme német gyártmány. A Grossmann hamburgi cég drogjai, a digitalis stb., továbbá a híres Merck, Darmstadt, Riedel Berlin, May and Baker London, E. Schering Berlin, az urotropin egyedüli készítője, Blemhel Gebrüder Hamburg. Nagy dobozokban a Fridrich Bleyer aspirin és phenacetin, helmitol készítményei. A salvasanok nagy tömege stb., így tovább a százezreket érő legfinomabb gyógyszer-speciálisok.

Ez az egy szemle meggyőző bárkit arról, hogy a munkásbiztosító pénztár a legkiválóbb gyógyszer-tárak, egész világon ismert márkák gyógyszereit adja betegeknek.

— Ki vásárolja ezeket a gyógyszereket? — kérde a főorvost.

— Egész Erdély területére dr. Calaresanu de la Cerna vezérfelügyelő, egy dúsgazdag többszörös milliomos férfi rendel. Szaktekintély ezen a téren. A zöme régi bevásárlás. Óriási tömegben vette össze a gyógyszereket s ezért olcsóbban kapta

SCHÖBERL ÁGYAK készen és megrendelésre kaphatók 3500 leiert
ART KARPITOSNAL,
Str. Coshu. (Szalárdi-utca) 9. Rosenzweig palota.
Minden e szakmába vágó munkák legszűdobb árban és felelősség mellett készülnek.

nickelezést zománcozást jutányosan eszközöl
KALEDA cég
Ezüstözést
Gumi áru, valamint varrógé és kerekpárjavitó műhely ugyanott

Női pongyolák már 175 Leitől
Női kabátok . . . 1000 Leitől
Női szövet ruhák . 450 Leitől
legszébb kivitelben **Model áruház** Vlahuta (Szent János)-u. 6. sz.

Ernyős gyermekokcsik SZÓKÉNÉL
2200—Leitől
Plața Unirii 16

és ezért tudjuk adni a speciális drága gyógyszereket is, anélkül, hogy a tagdíjat felemelnék. Például a vattát 140 leiert vette kilónként, amikor 220 lei volt a nagyban beszerzési ára. Tekintve azt a nagy mennyiséget, amit mi elhasználunk, óriási megtakarítást jelent az árkülönbözet.

Ezek után meg kell állapítanunk, hogy a pénztárról elterjedt hírek valótlanok s téves analízisen alapulnak, bár szinte örömmel szolgálhat az a lelkiismeretesség, amivel a városi főorvosi hivatal és a főgyógyászati hivatal végzik gyógyszer-tár-vizsgálataikat. Ez a harc mindkét fél hírnevének csak használt, mert a közönség is, mi is meggyőződhetünk, hogy úgy a pénztár, mint a főorvosi hivatalok becsületes odaadással védik, őrzik a tagok egészségi érdekeit.

A 60 év óta fennálló Glücksman cég Piața Unirii (Szt. László)-tér üzletét is- mét felszerelte békeminőségű vászon és női divat

árukkal, melyeket elismert
szolid árakon árúsit.

LINOLEUM Haas Lipót

legnagyobb linoleum és szőnyeg különlegességet áruház

Főlerakat: ORADEA-MARE
Bulevardul Regele Ferdinand No. 5.
Lerakatok: CLUJ, TIMIȘOARA.

Mélyen leszállított árak!

Felöltőszertől gummikabátok

legnagyobb választékban, elegáns fazonban 900-tól

VIASZOS VÁSZON

prima minőségű gyönyörű mintákban

80 cm. széles mtr.	100.—
100 cm. széles mtr.	125.—
125 cm. széles mtr.	145.—

BORVÁSZON

kárpitosok, kocsigyártók, könyvkötők részére

nagy választékban
115 cm széles 115.— Leitől feljebb.

LINOLEUM

szobhnál szob mintákban

70 cm. széles	135.— Lei
90 cm. széles	170.— Lei

padlóbevonásra mintázott vagy parket-linoleum
200 cm. széles négyzetméterenként 237.50 Lei
Kapható 250—300 méter szélességben is.

SZŐNYEGEK

Strapa futószőnyeg 70 cm. széles	96.—
" " 80 cm. " "	139.—
" " 90 cm. " "	164.—
Ágyelő szőnyeg „Boucle”	125.—
Ottoman takaro „Karamani”	1600.—
Két oldalán használatos ebédőszőnyeg nagyon szép mintákban 200x300	1730.—

Ezenkívül nagy választék függönyben,
fali szőnyegben, lábdörögek, mindenféle
gumilánc, tornacipők, sárolpék, játéka-
ru, gumilabda stb. stb.

Eladás nagyban és kicsinyben.

A tetszhalott

Nem ritka dolog a természetben, hogy egyes hegyek, amelyek évszázadok óta zöldelő erdőket hordtak hátukon, embereknek, állatoknak szolgáltak lakóhelyül, egyszerre megmozdultak, megmutatták igazi arcukat, amelyet a kiomló lava borított símára és ismeretlen földalatti erők hasítottak össze. Ugyanígy arra is volt már példa, hogy a halottnak hitt ember felemelkedett a koporsóból és odavágta a jajgatóknak és áljajgatóknak az arcába: En élek!

*

Kína már évszázadok óta egy óriási koporsóban fekszik, amelyet vallási fanatizmusból, égő idegengyűlöletből és minden iránti teljes apáthiából épített magának. A koporsóban jól érezhette magát, meg volt elégedve saját elmaradottságával, egykedvűen nézte a körülötte rohanó életet, amelynek nyelvét már mind kevésbé és kevésbé értette. A kínai nagy íal lábainál sokáig megtört az emberi művelődés hódító útja, a kínaiak behuzódottak a városokba, karcos pagodákba és olvasták a régi fölírásokat az egykori ősök világáról. Kína nagyságáról, vagy pedig a teaházakban szivelt az ópiumot, amely színes ködbe burkolta a multat és a jövőt. S az elmaradott nép nagy tömege verejekezett, robotolt, vont a igát, lélek nélkül, hálás anyagul szolgáltva minden rendbontó propagandának. Üldözték mindazt, ami idegen s az ország századokon át véres háborúk színhelye volt, mert mindig akadnak olyan elvetemült emberek, akik azt merték mondani, hogy a nyugati, európai kultúrára szükség van, a társadalmi, politikai és művészeti reformokat egy állam sem nélkülözheti a visszaesés és elmaradás veszélye nélkül. Ezeknek az evolucionistáknak a száma mindig nőtt, de hiába volt minden társadalmi és erőszakkal és ami még súlyosabb, a közönnel szemben. A különféle európai és ázsiai hatalmak leplezetlen kárörömmel szemlélték az óriási birodalom kinlódását és felhasználva az állam-dönsülő zavargásokat, hol itt, hol ott csipkedtek le egyes tartományokat az anyaország testéből. A kínaiak valóságos letergivel nézték az idegenek térhódítását. Elvettek egy tartományt a Japánok?! Rendben van, vegyék el, marad még nekünk elég. Ez volt a kínai politika tenorja.

Kína életében a nagy Hoang-Csing (Kr. e. 259—210.) óta mindig két áramlat küzd egymás ellen. Hoang-Csing, t. i., hogy népet a káros külső befolyásoktól megmentsse, felépítette a Nagy falat. Azt azonban ellejezte a különben kiváló uralkodó, hogy a fal nemcsak a romboló eszméknek, hanem a haladásnak és fejlődésnek is gátat fog vetni. Már pedig egyetlen nép sem képes arra, hogy önmagából, minden külső hatástól mentesen fel tudja építeni kultúráját, még ha az a nép a négyszázmillió Kína is. A lakosság egyes rétegei, különösen a külföldön járó diákok, kereskedők látták, hogy az elzárkózás csak vesztére lehet a birodalomnak s minden igyekeztük oda irányult, hogy a népet a külvilág behatásai iránt fogékonyra tegyék. Velük szemben állottak az ősi hagyományok őrei, a tradíciók említhető felnövekedett mandarinok, akik valósággal végrendeletnek értelmezték az idegengyűlöletet. Ennek a két irány-nak a harcai teszik tulajdonképpen Kína történelmét.

*

A mult század utolsó évtizedeiben és a XX. század elején szabadabb szelek kezdtek fújdogni a miszlikus csodák ország felől. Az európaiak iránti ellenszenv engedett merevségéből, aminek meg is lett az eredménye — az európaiakra nézve mert az ereszd be a tótot, kitesz a házából elv alapján rohamosan az „ural-kodó” faj nyakára léptek. Terményeiket poton áron vásárolták össze, kincseiket muzeális ritkaságaikat elszállították, telepeket alapítottak, katonaságot szerveztek, vagyis historikus kifejezéssel élve, államot alkottak az államban. A világháború folyamán tetőfokára jutott az idegen invázió, az angolok, franciák szinte már saját országuknak tekintették Kínát, amelyet kényük-kedvük szerint igazgattak. Kína minden külpolitikai tekintélyét elvesztette.

Hetek óta különös híreket hoz Ázsiából a táviró: Kína a kiszípolozott, kiszákmányolt Kína újra erejének tudatára ébredt. Kezdi érezni, hogy egymagában is szörnyű erőt képvisel. Látni, hogy lelkiismeretlen üzerek martaléka volt. Kína nem ismer közeputat. Évtizedekig türelmesen viselt el minden megaláztatást, minden jogtalanságot, gazdasági és politikai kiszákmányolást. Viszont amikor már megtelt a keserűség pohara, akkor nem törődik semmivel, letör minden féket, minden korlátot és nincs az az erő, amely ilyenkor megállítani tudná. A sanghaji diákok kiütköztek a lázadás zászlóját s ettől a perctől kezdve egy európainak az élete sem volt biztonságban. Képzeli, hogy mennyit kellett tünni és szenvedniük e szerencsétlen népnek, ha már arra ragadtatják magukat, hogy embert öljenek. A kínai még a halálos ellenséget sem öli meg, hanem a kapuja előtt akasztja fel magát, ha bosszul akar rajta állani. Vallásalapítójuk, Kong-Fu-Ce (Confucius) mondja, a hazugságnál csak a gyilkosság nagyobb bűn. És a kínai munkások, diákok most mégis fegyvert fogtak és ma még csak Sanghaiból, holnap már egész Kínából kiűzik az idegeneket.

*

Ha a kínai forradalom nem egyéb szalmalángnál, amelyet az orosz szított fel, hogy ezzel Angliának kellemetlenkedjen, akkor az európai telepeknek nem sok ideig lesznek rászorulva a hadihajók védelmére. De hogyha ennek a mozgalomnak a gyökerei mélyen ágaznak el a lakosság nagy rétegeiben, ha a lázadás nem megrendelt manőver, hanem a négyszázmillió nép szívbeli jövő sikoltása az élet, a szabadság után, akkor az idegenek elindulhatnak új hazát keresni... Mert a tetszhalott felébredt.

Bíró Imre.

* Chic Parisien 324. szám megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába.

MEGSZABADUL

a ruházkodás minden gondjától, ha

20 heti, vagy 5 havi

részleltfizetésre

vásárolja be minden textilszükségletét a

HELLAS

áruforgalmi R. T.-nál

Oradea-Mare, Str. Avram Iancu
(Kossuth-utca) 14 sz. — Telefon 96.

Óriási választék női és férfi szövetekben, vásznak, zéfirek damasztok és mindenféle mosóárúban, kelengyefélékben szőnyegeken stb. stb.

Az összes
raktáron levő **cipők** bámulatos olcsó
áron árusítatnak el.
Sohasem létezett kedvezőbb bevásárlási alkalom

Selejtes cipőáruház
Színház mellett

A vízáradás borzalmas pusztítása Biharmegyében

Jóny Lajos berettyószéplaki adótárnoktól a következő megrázó sorokat kapuk:

Ugy a magam, mint sokat szenvedett községem nevében ismételtlen kérem, foglalkozzanak becses lapjukban, melyet itt nagyon sokan olvasunk, a mi mérhetetlen nyomorúságunkkal is.

Ugyanezre kértem már előbbi ajánlott levelemben is, mert önök csak a margittai járás egyes községeinek jégkárával foglalkoztak és nem emlékeztek meg az adóhivatalom községeiről, Berettyószép, Baromlak, Verzár, Várviz, Középes községekről, hol, mint megírtam volt, a kár 100 százalékos, teljes megsemmisülés, hol a szőlő évekre megsemmisült, a házakat a jég agyongázolta annyira, hogy ma Baromlak, Verzár, Várviz és Középes községeiben összesen csak 19 tűrhetően ép ház van, míg a 4 községben 76 házat teljesen lebontani kell.

A jég ökölnyi nagyságu volt, nagy kár volt állatokban, a szárnyasok mind elpusztultak, részint nyomban, részint az elszennvedett sérülések folytán. Néhány nappal később, ma Széplak és vidékén egy tojást, vagy szárnyast kapni nem lehet,

ha mégis, úgy a tojás ára darabonként 20—30 lei.

Mindennek betetőzése július 12-én, délután Berettyószéplakon, ahol felhőszakadás pusztította el a virágzó községeket.

Vasárnap délután fél 6 óra tájban óriási kiterjedésű, fekete felhőket kergetett a viharserű szél, majd elállt a szél és az egész látóhatárt sűrű, fekete felhő lepte el, a nap annyira elhomályosult, hogy már délután 6 órakor koromsötétség volt, a remegő emberek lámpát gyújtottak és tömegekben sereglettek az utcára.

Hirtelen megindult a vízzuhatag, a felhőszakadás a hegyekben, mezőkön, több mint félórát, magában a községben 11 percig tartott, elálltával hajukat tépdő, jajveszékelt, síró embertömegek lepték el az utcák magasabban fekvő részeit. A hegyekből lezuhanó ár fatömböket, ölfákat, állatokat, különösen sertéseket és szárnyasokat, szénaboglyákat, buza-, árpa-, rozs-asztagokat, butordarabokat, hordókat, gazdasági felszereléseket magával ragadva zuhant a községre, keresztül-szakította a hidakat, kerítéseket, eltorlaszolva az utakat, a sárga, piszkos ár a kapuk és kerítések helyén zudult az utcákra, a lakások megteltek vízzel, a butorok a szobában usztak, a lakók a házak padlására menekültek, számos ház meg-
ingott.

Miran L. János itteni kereskedő, bodegatulajdonos házába befűt az ár, az egy évvel ezelőtti felépült ház megrendült, a szerencsétlen család a gyermekekkel együtt a padlásra menekült, a víznek legjobban kitétt fal óriási robajjal az árba omlott és a házat a padlásig megtöltötte az ár, magával ragadta a szegény család minden butorát, a polti és bodegai berendezését, minden árucikkét, nördőit, üvegeit, segítő emberek betörték a padlás cserepeit és a padlásról mentették meg a már teljesen dűledező ház lakóit.

A tulajdonos Miron L. János kereskedő lábát azonban a leomló falak törmelékei oly súlyosan zúzták össze, hogy bár eszméletlenül állapotban kimenteni sikerült, súlyos sérüléseivel szállíthatatlan állapotban lévő, jőszív orvosaink kezelték, kik házról-házra járván részítik a sebesülteket és elaléltakat első segélyben. Százakra menő sérítést elsodort az ár és ezekre menő baromfit, ma már Szépl-

laken csak liba és ruca van, bár az árban uszó fatökök ebből is sokat megölt.

A kár kiszámíthatatlan, igen súlyos, síró, jajveszékelt emberek járkál be az utcákat, keresve az elállt ár iszapjában butorait, gazdasági felszereléseit.

L. Miron János kereskedő, bodegatulajdonos földönfutóvá lett, kereskedelmi áruiból semmi sem került meg, butoraiból mindössze 4 darab és összezuzott bolti berendezéséből egy törött álvány, a többi mind elpusztult.

Egri Lajos építész építő-faanyagának és állványának egy részét másfél kilométer távolságban találta meg, az építkezni készült Steiner Dezső földbirtokos 416 darab gerendából, deszkáiból és léceiből különböző kertekben 108 darabot talált meg.

Orbán László gazdálkodó minden ingóját, állatait, szénáját, szalmáját elsodorta az ár. háza dűledézik, leányát, a viruló, szép Orbán Erzsikét, magával ragadta az ár. Sikerült ugyan kimenteni, de súlyos idegsokkot kapott és ma is eszméletlen, állapota folyton súlyosbodik, életben maradásához remény nincs.

A községben alig van sértetlen ház, üres telkek meredeznek kapuk, kerítések nélkül.

A keréket ellepte az ár leülepedett iszapja, elpusztította a veteményeket, már a legszükségesebb vetemény, még hagyma sincs, az élekesedés és drágaság óráról-órára nő.

A buza-, árpa-, rozskeresztek vízben usznak, az ár lezajlásával eliszapolva csirázik ki a termés.

A kitűnőnek ígérkezett termés elpusztult, a lakosság éhínség előtt áll.

Kérve-kérem, foglalkozzanak nyomorúságunkkal, ide alapos segítség és teljes adóelengedés kell.

Hercz Benjámin tímármester kára is kiszámíthatatlan, 1.000.000 lei értékű feldolgozás alatt álló bőrei egy részét a kúba dobálva igyekezett megmenteni, a többi anyag nagy részét elsodorta az ár.

Magam tisztviselőmmel, Kiss György, Córari József, Csordás Mihály és Gentz Adolt tisztviselőkkal a hivatal irattárát szekérre rakva és az árral küzdve, birtam csak megmenteni.

Suplac, 1925 július 13.

Kiváló tisztelettel:

Jóny Lajos,

román kir. adótárnok.

Börgarnitúrák, hencse-
racok, rendelésre és készen is kaphatók.

GIDALI MANÓ

kárpitos, Str. Clorogariu (volt Uri-utca) 2. szám.

PODOL

egyetlen biztos szer a lábizzadás ellen.

Ara 30 lei. Kapható gyógyszárakban, drogeriákban. Megyei főlerakat Farkas István Apolló-drogeriája, Oradea-Mare

Selejtes harisnyák megérkeztek

minden színben Str. Rimanóczi-utca 4. sz.

Ábrahám Arthurnál

Medve-barlangban

Még mindig Szabó Dezső. Nem tehetek róla, hogy nehéz elkészülnöm vele. Ugy van azzal más is sokan. Azok is, akik szídiák, gyűlölik, vagy leejtik előtte az állukat: de egyként idézik, rajongók és ócsárlók.

Foglalkoznom kell vele, már csak viz-szonzásból is. A megnyilatkozás órái rövidek voltak, úgy találta. Beszédes napja volt, kellett valaki, akihez szólhasson. Tűkör, melyben meglássa, megjátssza és elvezze önmagát.

A budai korcsmából kilépve, karjába fűzte a karom.

— Vezetem, hazafelé.

Nyolc-tíz kísérem tisztes távolból gardíroz behuppan odon budai házak alatt. Szabó Dezső halkan beszél, különös vallomásokot emanál a magyar éjszakának. Magyarságról, a magyarságról, a nagy turáni tegnapi és a rosszul sikerült európai vendégzereplésről szól. Bizarr, pogány a szava.

— Ott, ott valahol kezdődött a cudar „jajdefáj”, mikor eltereltek minket az ősi pogány isteneinktől. Azokat a vérmérsékletünk, a fajunk adottsága diktálta belénk. Elengedhetetlen kellékei voltak a nagyságunknak. Oriásfaj volt ez. Különb a hindunál, szívósabb a sárga ördögökénél. Ha azok tudtak maguknak küllén vallást teremteni s azt meg is tartani: mi kétszere-sen tudtunk volna. Elitelt, örült faj! Túl-nemes, túl tanulni vágyó. Míg a hindu kártartott a maga sötét budhizmusa mellett, míg Nippon tornyai állnak s alattuk az ember-barom csordák erősödnek, uralomra készülnek: minket elsodort Nyugat. Kiszípolozott, megrugdalt, lekoldusított nyugat. Göncöl Istenről tudnake ma a börtén? A kávéházakban, hitvány spe-lunkákban? Csak az alföld népe őrzi még tudata alatt az ősi magyarhit álmait. Meg Sümegen találtam egy vén paraszt-asszonyt, aki éjszakánként egy nagy nyárfát holdkórassá tud tenni a meséivel. Honnan vette őket? S mért hatnak úgy rám, hogy hajnalig a szemem behűnyni nem tudom és megizzaszt valami furcsa láz, valami tehetetlen vágy. Ezekben az atavisztikus dolgokban van az utolsó erőssége ennek az öngyilkos, gyönyörű, bolond fainak.

Eltűnődünk, lassan ballagunk. A ritkára szűrt levegőt egy mozdony harsány fűtve szeli át. Két piros lámpás-szem megvilán a fekete bokrok mögött. Szabó Dezső pogánykodik tovább.

— Még nem gondolt senki arra, hogy mért lett talajt köztünk annak idején a reformáció. Enek a népnek jobban kellett talán egy másik keresztény vallás, mint amit eddig viselt?... Dehogy. Csak — protestálhattott. Tiltakozhatott végre. Az egész sorsa ellen tiltakozhatott, a multja, a jövője, gyökereinek letépdésére ellen. Nem volt tudatos: ösztönös tiltakozás volt a magyarság számára a protestantizmus, minden ellen, ami idegen, ami fájából kivetkeztető és meghamisító. Fájdalom, a szóban ki is élte magát. Azt szopogatta. A mélyébe nem nézett. Az ősi okokat, a kieresés parancsát nem kereste ebben az in tui tio oda-dobbanásban: „protestálók!”

Ezért nem olvas ő magyar íróktól. Ezért, Nem tudatosító a magyar bajoknak. Nem szócsövei az ősi céloknak. Szerelmet, nyugati politikát innak. Keletet kevesen érzik, speciális magyarok. Nyugat-fertőzött magyar parasztokat pingálnak kikiáltott nagy írók. S örülnek nekik Pesten, szerte a bomlott országban, ahelyt,

PACSAY uri-szabó Str. Szilároveszky-u. 11. = Elsőrendű uri ruhákat készít.

hogyan megrémülnének. Az úparasztot keresik, azt követeli a kritika és a divat. A régi paraszt kell pedig. Az analabéta, aki lehetőleg még a nevét se tudja, de ismerje az ősi magyar csillagok nevét és őrizi a hagyományokat. Abból még jöhet valami, ott még van remény!

Utunk sirkeresztjei közt vezet, valami temető lehet ez. Budai temető, nagyon fehérlelnek a kövek. Valahonnan világosság sugárzik rájuk. Fentről? Az égről? Vagy a jövő-idéző magyar szavakból?

Haladunk tovább. És Szabó Dezső hangja megemelkedik, pár perc s már harsanás. Kiváló magyar írók neveit perszifalja. Olyanokét, akiket ide, papírra-masztalni tiltja is a tapintat. A panaszkodó maga se örülne neki talán. Csak most kell neki ez, hogy megostorozza őket, hogy szörnyű dolgokat mondjon róluk, hogy tisztán ne hagyjon rajtuk egy tényérnyi helyt se. Buzognak a vádak és becsületsértés a legenyhébb szava az éjszakába brömmögő, nagy magyar medvének. Kicsérőink jegyznek is talán megöztünk, de nem lesz lap, mely a vallomásoknak helyt adni merjen. Kocognak csöndesen és erődesedik később vezetőm is. Egy emeleten, idegen ház előtt egyszer csak megáll, kulcsot vesz elő. Kinyitja a kaput, bevezet. S kikált aztán:

— Gyertek! Ma bejöhettek.

Szabó Dezsőnél vagyunk, az ő „ott-honában”. Kivételes hangulatnak kivételes engedékenysége ez a vendéglátás. A tizek örömmel besorakoznak. Szabó Dezső felgyújtja a villanyt. Már fölengedett, mindennapi a hangja.

— Ez se voltam évek óta! Házigazda! Fölvezet a lépcsőn, megáll az ajtó előtt, a kémlelőnyukra mutat:

— Huh! Ha kinéz Szabó Dezső, minket innen elver. Jóízűt kacag hozzá és nagy lendülettel sarkig tája az ajtót:

— Tessék! Hozzám! Mindenki bejöhet.

Ahogy beérek, külön szólít.

— Csak azt akartam mondani, hogy az előbb, az, amit arról az irónóról mondtam: hazugság... Nem igaz, de nagyon gyűlölöm. Ilyenkor köpködnöm kell s ha más nincs: hazudok. Minden fegyver jó, ha sebezni tud.

Az előszobán át belépünk Szabó Dezső fogadószobájába. Nagy, két ablakos utcai szoba, terem inkább. A parketten drága selyem-perzsák, szmírna-szőnyegek. Fekete bőr klub-berendezés, melyből karszékek. A falakon értékes képek, minden rendszer nélkül. A két ablak közt dohányzóasztal, két fotó. Az udvar letlepedik. Házigazdánk átkel az utca másik szobába.

— Ez az ebédlő. Egyben könyvtár. De csak néhai. Két nagy állvány üres. Az eladott drága könyvek, műkincsek árából él a legmagyarabb nagyíró. Muzeális értékű kötetek voltak, melyekre híres gyűjtők alkudtak. Ő inkább gazdag budai sváboknak, proccos pesti úrgazdagoknak adta el őket. Azok nem alkudtak. Szabó Dezső gonoszokdva nevet:

— Láttam volna azokat a dedikációkat, miket a könyvekbe írtam...! Az ajánló sorainak külön árfolyamuk volt. Adtam langyosat, meleget, forró, aszerint, ahogy megfizették.

Még egy állvány maradt. Majdnem menzetező erő, ez hiánytalan. A történelmi munkáktól nem bírt megvalni mégse a nagy cinikus. Ritka példányokat látok, pazar kötésekben. Szépirodalmi munkák csak Szabó Dezsővel vannak képviselve.

Modern magyar írók: egy se. Vezetőm a pohárszékre mutat.

— Mit szól hozzá? Stilizált magyar. Nehézkés, fekete koporsó. Otromba. mint a belezárt erőlködő gondolat. Hogy fog ez innen kiröpülni?

A kétablakos utcai szoba második ablaka mellett íróasztal. Rajta nagy három árkusos papír, álló lámpás, üveg alatt egy ijedt szemű, különös nézésű, főkötös kis öregasszony: Szabó Dezső anyja. A felső papirosra fura hieroglifák, néhány rövidített szó, csillag, pont, karikák. A készülő regény „jegyzetei”. Körül az íróasztalon kis kőszobrok, a Notre Dame templom kéméráinak másai. Házigazdám arcan szatir-mosolygás fut át. Begörbíti ujjait, mintha karmolná akarna:

— Lássá, ez az: alázat. Ni! Ni, hogy sunyít, mennyi bosszúállás van ebben a mozdulatban!

Rendre magyarázza, megjátssza mind a szobrokat, arccal, testtartással. Tudom, hogy a szimbólumoknak egyike sem az, amit mond. Késő a költészet, szilaj rögtönzés, melybe nyomban belefárad. At mutat a szomszéd szobába, melynek közepén, kitéve, mint valami katafalk, ott az ágya.

— Itt nyugszik Szabó Dezső.

Bólintok. Szemembe-nevet.

— Nyárszolgár!

A kísértők jegyzik a hálószekevény hoverő tárgyait. Kint pittymalik, rózsaszínen pirkad a hajnal. Szabó Dezső leül szembe a másik karosszékbe. Most nyugodt, komoly az arca. Tünődve néz el a budai fák fölött, csöndesen mondja:

— Azt hiszem, hogy mégis csak elérkezett végre az idő, mikor lehet valami becsületes dolgot kezdeni a magyar posványban. Meg kell alakítani a becsületes magyarok pártját. Lapot kiadni. Leszünk talán néhányan és ha kell, ráoktrojáljuk magunkat a fajtalan magyarokra. Gyöngék, nincs gyökertük. Menni fog.

Fölkel, minden előkészület nélkül megfogja a karom.

— Hát ne vigye el az ördög. — mondja nagyon békítőleg s hozzáteszi: — inkább jöjjön, lássuk sokszor és sokat. Küldje el valamelyik könyvét. Tíz oldalt, ígérem, olvasok. Míg Pesten van, ne felejtse, hogy legbiztosabban a Filadelfiakávéházban és a Nagydíófában találhat. Ha írja, erre a címre.

Még maraszt, de indulunk már. Szabó Dezső lekiér a kapuig s az út közepén belélelekezik a nyíló hajnalba. Ugy marad állva, míg el nem tűnik. Az ódon budai házak mentén sietve, sok szó esik még a nagy magyar figyelőről, akinek igazi énje ma talán kifürkészhetetlenebb előttem, mint volt valaha.

P. Gulácsy Irén.

G Hétfőtől kezdve női valódi sovó párisi gyártmányú cipők már 350 leért kaphatók, míg a készlet tart
G **Ülök Zoltán** cipőruházában
Str. Nlo, Iorga (Zöldfa-u) 23. Gyógygyászár mellett.

Finom és olcsó áruk
a zoldsgarantia miatt
Rónai & Kohn
(Sas-passage) női és férfi divatrua üzletben
dus választékban kaphatók.

Strada Episcopul Clorogariu (Uri-ulcai) lerakatában az összes
fehérmű colektió (modell darabok) eladása megkezdődött.
Minden darab gyári áron van nélkül lesz eladva.

Eladó szőlőparcellák

volt Rimanóczy-féle szőlő Repülőhídtól egy percre elsőrendű természettel, mely te'keknek is alkalmas, 1000 kvadrátméterenként 36 ezer lei 1 évi részletfizetésre. Kiseb' nagyobb magánházak a város különböző részein. Dorongos oldalon 15 számú 800 kvadrátméterenként 24 ezer lei.

WEINBERGER

Strada Anonima (Kommendáns-rét) 1.

Beköltöztető 5szobás modern magánház egy lertle 800(CO) leiert kedvező fizetési feltételek mellett eladó
Mikussay József és Komjáthy Ferenc
Strada Csarmeri No. 2. — Található a Royalban.

I. o. téglá

saját igan hazaszállítva, rabitzlepek kaphatók:

Wasserstrom Sándor

tégla- és cserép gyárában

Símul Minelor (Bányasor) 33. sz.

Eladó háztelkek kedvező fizetési feltételekkel.
Be- és kihordó teglamunkások felvételnek.

A Biró József telepen

még négy darab legszebb alsó szőlő parcella jutányos árban és kedvező fizetési feltételekkel eladó. — Megtekinthető bármikor, értekezhetni a tulajdonosnál.

Biró József

Calea Dorobanților (Rulikovszky-ut) 8.

Bükkfa, tölgyfa, topolya

hálósobák

amerikai iroda berendezések, faszijkorongok, talicskák, hordó csapok, closett ülések, facsilárok, álló lámpák, kész szekerek és szekérrakatrészek kaphatók:

REIN MARCELL

faáru- és butorgyárában.

Minden hirdetsi eszköz semmitmondó akkor, ha

B-L-E-I-E-R

(Sas-passage)

fehérmű, harisnya és cipő áralt megtekintni.

Henné Royale

A világhírű keleti poralaku

HAJFESTÉK

minden színben úgyszintén

Henol Royale

a folyékony hajfestékek királya megérkezett és kapható kizárólag

Farkas István

Apolló drogeriájában ORADEA-MARE, Boulevardul

Regele Ferdinand 7-B.

Markovics József

Lemondott az adófelelbezési bizottság egyik tagja

Hetek óta elégedetlenség hangjai hallatszanak a nagyvárad adófelelbezési bizottság munkája iránt. Súlyos milliós adóalapok megállapításáról beszélnek. Biztos adatokat nem lehet tudni, mert az adóügyszek meglehetősen titokzatosan kezelik.

Megváltozott az adófelelbezési bizottság összetétele is, amennyiben a kincstárt Bukarestből kirendelt inspektorok képviselik Dumitrescu törvényszéki elnök helyét Udrescu bíró foglalta el, csupán az adózó polgárság két képviselője Danes Jakab és Czitter Lajos maradtak meg. Nehéz tisztjukban, amelyet immár két éve sok odaadással látnak el.

Most azonban e tekintetben is változás történt. Czitter Lajos kereskedő tegnap lemondott bizottsági tagságáról és erről a pénzügyigazgatót a következő levélben értesítette:

Alulírott, Czitter Lajos kereskedő, aki az adófelelbezési bizottságban, mint az adózók képviselője vettem részt, tisztelettel kérem, szíveskedjék engem e megítéslől megbízás alól felmenteni amiatt, minthogy ezt a tisztséget már hónapok óta látom el és mint kereskedő, akit saját üzleti ügyei foglalkoznak el, nem tehetek eleget feladatomnak, annál ke-

Szabad-e az adóközlegeknek az

A nagyvárad asztalosiparosok épp úgy, mint a többi iparosok, a forgalmi adókat és a taxákat az előírt módon fizették és fizetik. Ha eladnak valamit, azt bevezetik a regiszterbe s havonként befizetik az adót az adóhivatalban. Egyszer az adóellenőrnek az az ötlete támadt, hogy az asztalosiparosok a megrendelések után nem fizették meg az előírt adót s váratlanul megjelentek náluk s adatok után kutattak. Elsősorban Szabó Károlyt látogatták meg s kérdéseket intéztek hozzá, hogy miket vállalt és milyen értékű munkákért vett fel pénzt. Szabó Károly kijelentette, hogy visszamenőleg nem tudja megállapítani a végzett munkákat s amit eladott, azután befizette az illetéket.

Az agent erre az iparos tervei és iratai között kezdett kotorászni s jegyzeteket csinált, a rendelők neveit felírta s mikor Szabó Károly erőlyesen tiltakozott az ellen, hogy az ő privát irataiba betekintsenek, az agent és kíséroe eltávoztak. Néhány hét múlva értesítették Szabó Károlyt, hogy az ügyben felvett jegyzőkönyv alapján 15.000 lei pénzbüntetésre ítélte a pénzügyigazgatóság. Szabó Károly megfélelbezte a határozatot a pénzügyminiszterhez, azért, mert jegyzőkönyvet a megjelentek nem vettek fel s annak aláírását nem is tagadhatta meg, holott az ő védekezését is be kellett volna venni a jegyzőkönybe. A büntetés visszamenőleg indokolatlan, mert arra semmi bizonyíték nincs, bizonyítéknak nem lehet elfogadni, hogy az asztalon heverő tervezeteket, mint elkészített munkákat vesz fel az agent, holott azok csak előzetes költségvetésekhez készültek s jórésze tervezet is maradt, egyrészt pedig csak a legutóbbi időben részletekben fizették a megrendelők s ez után az illetéket befizette, tehát kétszeresen adóztatnák meg s büntetnék egyazon munkáért.

Az eset elvi jelentősége, mert az agent erőszakoskodásának kérdése felett kell határozni. A miniszter legújabb rendelete ugyanis védi az iparosok üzleti titkait s csakis a Kamarák útján kötelezi őket a piaci árak s az ipari viszonyok közlésére, de irataiknak, tervezeteiknek, levelezéseiknek biztosítja a betekintés alól való mentességet. Csakis az ipari érdekekre vonatkozó adatok közlésére szoríthatók büntetés mellett az iparosok, akik tehát az agent

véssé, mert üzleti ügyekben külföldre kell utaznom.

Másfelől meggyőződtem arról, hogy nem is vagyok abban a helyzetben, hogy kötelességemnek eleget tegyek az adókievetésnél az adózók és az állam érdekeinek megvédelmezése tekintetében, *ennél fogva nem vállalhatom magamra a felelősséget az adófelelbezési bizottság határozatairól.*

Ez a levél kétsésg kívül több egy sablonos lemondásnál. A sorok közül azt kell kiolvasnunk, hogy az adózó polgárok érdekeinek megvédelmezése nem talál a bizottságban visszhangra. Czitter Lajost megkérdeztük, indokolja meg előttünk részletesen, mik voltak azok a flagrans esetek, amelyek őt erre a lépésre bírták, azonban nem óhajtott semmiképpen nyilatkozni. Minthogy Czitter Lajos a Kereskedelmi és Iparkamara megbízásából ült az adóbizottságban, a Kamarának haladéktalanul meg kell vizsgálnia, milyen körülmények ösztönözték Czittert, hogy otthagyja a bizottságot és azt a fontos kijelentést szögezze le, hogy a hozott határozatokért a felelősséget nem vállalhatja. Oly fantasztikus hírek keringenek újabban százezres és milliós adóalapokról, hogy szóltanul e lemondás mellett elmenni nem lehet.

iparosok magániratait felkutatni

tek kíváncsiságukból elől joggal elzárhatják üzleti titkaikat.

Ez az első eset, hogy az iparos titkait felhasználta a hatóság olyképen, hogy az általamára vált. A másik esetben egy asztalosiparos felelbezésében azzal védekezett, hogy ő neki nincs annyi jövedelme, mint amennyit megállapítottak, ellenben kártársai ennyi meg ennyi százezer lei értékű munkákat végeztek. Felsorolt vagy öt iparost, megjelölve, hogy mennyi a raktárkészletük, mennyit dolgoztak fel s ez alapján a felelbezési bizottság felemelte az adóalapot mindeniknél, még pedig alaposan. Így fest a kollégialitás a gyakorlatban.

A felelbezési bizottság különben a bankok adóalapjait is emelte. Két magyar banknak 3—3 millióval emelték az adóalapját, azzal az indoklással, hogy a forgalma emelkedett. A tárgyaláson sem az adminisztrátor, sem nem az inspektor képviselte az államkincstárt, hanem Vasilescu Florian general-inspektor, aki az adóalap felemelésének jogosságát igyekezett igazolni.

Ha nem kapja,
ha rendetlenül kapja,
ha lakást változtat,
ha nyaralni, fürdőzni megy:
levelezőlapon értesítse a
NAGYVÁRAD kiadóhivatalát.

Leépít a színház-igazgató

Gróf László felhívása tagjaihoz

A színház fekete táblájára tegnap Gróf László színházigazgató felhívást tűzött ki, melyben a jelenlegi művészgárdának ad felvilágosításokat a színház jövő évi szervezkedésére.

— Felkérem a társulat tagjait, — mondja a felhívás — hogy akik a jövő évadra szerződni akarnak, vasárnap estig bezáróan írásban közöljék elhatározásukat velem. Egyben legnagyobb sajnálattalra kénytelen vagyok kijelenteni, hogy leépítés nélkül és az eljövendő színházidény veszélyeztetése nélkül mindenki nek csak ugyanazt a gázsit van módomban megadni, ami jelenleg van, mert a folyton fokozódó és a színházakat katasztrófával veszélyeztető gazdasági nehézségek nem engedik meg a költségvetés bármilyen megterhelését.

Mihez tartás végett közlöm, hogy a szerződések folyó évi szeptember 15-én kezdődnek. Szerződés, mint a tavalyi, Aki vasárnap estig nem közli velem írásban elhatározását, kénytelen leszek olybá venni, hogy nem reflektál a jövő évi szerződésre. A leveleket kérem az iroda előtti ládába dobni.

Mielőtt Gróf László leépítési terveit hoz hozzá szólnánk érdemben, bevárjuk a színészek elhatározását. Többeket megkérdeztünk, de végleges választ nem tudtak adni, mert, szerintük, oly meglepetésszerűen érte tegnap az igazgató írásbeli ukáza, hogy nem tudnak gyorsan válaszolni. A tagok nagy konsternációval fogadták ezt a felhívást.

— Nem értjük, mit akar Gróf László — mondják a színészek. — Tudunkkal Magyarország kis városaiban nézett most is színészeket: nem hisszük, hogy a szekszárdi, vagy debreceni szintársulatnál több volna az alkalmas és az olcsóbb színész, mint mi vagyunk. Eddig is az volt a baja a színháznak, hogy csupa olcsó tagokkal dolgozott.

— Mi most nem tudunk megélni. A kitűnő Madasnak van 4800 lei fizetése, ezért havonta nem 30-szor, hanem 56-szor játszik. Mutatják a szinlapok. Egy színésznőnek 2600 lei fizetése van, de az elmegy harisnyára, ruhára jóformán, a sok táncban egyik a másik után nyóvik le. Nem jön számításba, ami megmarad. És így tovább. Eddig személyesen tárgyaltak a színészek az igazgatóval. Huszonnégy óránk van gondolkozni. Egyelőre még nem is tudunk gondolkozni a meglepetéstől. Meglátjuk vasárnap este az eredményt. A gazdasági válság nem olyan katasztrófális. Láttuk a Nótás kapitány, a Halló Amerika s a kolozsvári társulat előadásainak zsúfolt házait. Jó darab. — jó színészek és nincs a színházat érintő gazdasági krízis.

Fehérnemű és ágynemű vásznak batisztok dus vásztekban HAJNAL és RÓZSA cégnél losit Vulcan I.

Atlantic mozgó

4, 6 és 9¼ órakor

Sláger!

Ma, vasárnap

Sláger!

Apolló mozgó

3, 5, 7 és 9 órakor.

A nők ellenségei

Blasco Ibanez világhírű drámája 10 hosszú felvonásban.

Gyönyörű felvételek Moszkva, Páris, Monte-Carlóról.

A világháború jelenetei.

A főszerepekben: **Lyonel Barrymore — Alma Rubens.**

Nem lesz ember Tamás Gedeonból

*

Tamás Gedeont a székefyöldi vihar sodorta ide és vigasztalanságból iszik naponta spricccereket délelőtti tiztől késő éjszakáig a ligeti butikban. Tamás Gedeon egyedül él nagy bánatával, mely örök titok marad, legfeljebb a ligeti publicisták: paprikakofár, nyergességelek, kövér hentesnek közlik egymás között, ha szomszjas sportolók nem térnek be néha egy pohár sörre oda, ahol Tamás Gedeon kitárja szíve sebeit.

Nem is venni észre, hogy ott ül valamelyik kecskefélibu asztalnál, fekete ruhában, galérián ingben, egy kicsit másnaposan. Csak a kora délelőtti már Tamás Gedeon, maga elé bámul, gyorsan foggy poharában az italt. Az első után felkapja a fejét és szembenéz a feketeséggel, ami rámered. Búszkén és bátran, hinyavetina néz szembe a semmivel. Egő fantomok táncolnak már a másdiki után ott. Evonul a mul't. A mulba volt öröm, a jövőben nincs remény. Az ötödik után lehull a csapzott fej, a gyűrött arc a megviselt könyökön pihen egy küssé és Tamás Gedeon megkezdi a hangos vitál önmagával:

— Nem szabadna ennek megtörténnie, Tamás Gedeon. Otthon gyermekeid vannak és te már negyedikapja iszol, éjszaka pihensz csak néhány órát. Akkor is, mert muszáj. Mert nincs is hova menni. Hova? Az asszony után, aki felkapja a boldogságot és úgy szaladt el véle, mintha piaci kosárba rektek meg zeller pakolt volna. El nem éred többé a világ végéig.

A korcsmáros egy koldusaszonnytól négy lelt kaszirox. Egykedvetlen. Nem érdekli Tamás Gedeon nagy-nagy szomorúsága. Ugy végzi dolgát mereven a korcsmáros, mint a hantoló temetőcsász, aki hozzá van szokva a dűbörgő rögökhöz. Tovább dűbörög Tamás Gedeon férfi bánata:

— Hazamenni? Nem! Neeem?! Csak hazamenni nem, a három gyermekhez, nem. Itt tudta azokat is hagyni. Egy asszony mindent el tud hagyni.

Tamás Gedeon felál, elébem kerül, rándobbant:

— Megölöm! Én megölöm!
És a tekintete már előrefut messze. Ott dereng valamerre egy menekülő asszony sarkában!

— Megölöm, mert ezé tet! Tudja, hogy én nem ismertem az italt, korcsmába nem tettem a lábam vasárnap se. Mert én dolgoztam. Szeredán a legszebb topánokat kikészítette, kérdezze csak meg: Tamás Gedeon. A lákásom, mint az arany, a gyerek, mint a patyolat, az asszony, mint egy rózsát, nagy virágokért nekem az élet. Most amennyi harmat benne az én könnyem. Az én terhem a világ minden fájdalma. Pizkos, rongyos vagyok, elkérhözött. És a gyermekeim... az ő gyerekei: ... Cafat! ... Nem, nem, nem igaz, a legszebb, a legdrágább, legtisztább senki más csak ő, elvitték, elvették, messze van és a másé.

Tamás Gedeont rázza a zokogás.

— Ejnye Tamás ur. Egy asszonyért sohasem érdemes. Annyi nő van. Nézze csak ott kinn, a fák alatt, a padokon, mennyi...

A részeges suszter felnéz:

— Ugy-e még van? Ugy-e, hogy más is van. Megpróbálom.

Kívázi a notiszt. Pénzt nyálaz belőle és a husz leisek közül kihull egy fénykép. Remeg a keze, amikor megragadja:

— Ez volt. Ez az arcképe, nézze. A haja, mint a kalász, a szemé, mint a buxavirág. Mint a tündöklő hó... mint a tündöklő hó a... teste...

A vidéki fotográfán királyi palástot kap a mosolygó, kis csepuhaju cselédleány.

— Ez volt.

A korcsmáros megszólal a kitárgyogó szrencsétlen után. Biztos a hangja, mint a distancmedallias katonáé, mikor utat kér le:

— Nem lesz ember Tamás Gedeonból.

Bárdos László.

A Legszebb paplanok HAJNAL és RÓZSA cégnél készülnek, nagyra, átalakításokat elfogadunk

Egy marosvásárhelyi autó belerohant a személyvonatba

Marosvásárhelyről jelentik: Mára virradó hajnalban Szászrégen felől Marosvásárhelyre igyekeztek gépkocsijukon Mihályi Károly, Molnár Gábor és Anton Ferenc terménykereskedők. A körtepályai vasuti átjárónál az autó lassított, de mivel a sorompó nem volt leeresztve, a sofför újra teljes sebességre képesolta a gépet. Ebben a percben azonban a sínem feltűnt a szászrégeni személyvonat, melynek az autó teljes erővel nekirohant.

Az összeütközés katasztrófális volt. Az autó sofförje, marosvásárhelyi jelentés szerint, szörnyethalt, Mihályi Károlyt súlyos sérülésével Marosvásárhelyre szállították, ahol mindkét lábát amputálni kellett. Anton Ferenc és Molnár Gábor, az autó két másik utasa csak könnyű belső sérüléseket szenvedtek.

Szomorú érdekessége a karambolnak, hogy Mihályi Károly, aki a szörnyethalt sofförön kívül legsúlyosabban sérült meg, fivére annak a Mihályi Irénnek, aki két évvel ezelőtt a Félix-fürdői vasuti katasztrófában szintén lábain sebesült. Mihályi Irénnek a lábát ugyancsak amputálni akarták. Ez ellen azonban Mihályi Irén, aki közeg egy évig nyomta a kórházi ágyat, minden energiájával tiltakozott s ma már kilenc helyen összeforrt lábán rendesen járni tud.

A sűtőiparosok szervezkedése

Csütörtökön délután nagy érdeklődés mellett tartották meg a sűtőiparosok szervezkedési közgyűlésüket. Hónapokon át állandó panasz jutott az Ipartestülethez, hogy szakmabeli érdekeik nincsen kellő védelemben részesítve, ami aztán az Ipartestület vezetőségét arra indította, hogy a bajok elhárítása céljából a sűtőket szakgyűlésre hívja össze. Az összehívók nevében Dévald ipartestületi titkár elnökle mellett folyt le a gyűlés, aki egyben kiméletlenül rámutatott azon szomorú állapotokra, melyben a sűtőipar jelenleg a szakosztály hiánya miatt a munkaadók széthúzása és a közös érdekek iránt való indolencia miatt van.

Hosszas és meggyőző beszédben igazolta azt, hogy szervezkedéssel magukra néve mennyire jobb helyzetet teremthetnek volna az iparosok és mennyire jobb helyzetbe kerülhetnek a jövőben, ha tettekre szervezettel a szervezetben elnökséggel és támogató tagokkal fognak binni. Schön Lipót, Jakobi Jakab, Schmack István, Markovits Sámuel, Fazekas Lajos és még többen ugyancsak a jelenlegi világállapotokra mutatnak rá, melynek megszüntetése érdekében Dévald ipartestületi titkár javaslatát alapján a szakosztály újból való megalakítását határozták el. Egy kiküldött bizottság javaslata alapján elnökké Steiner Viktort, ügyvezető elnökké Jakobi Jakabot s alelnökké Schön Lipótot választotta meg a gyűlés. Jegyző Frischmann Adolf választmányi tagok pedig Markovits Sámuel, Schmack István, Stern Adolf, Fazekas Lajos, Grosz Sándor és Kertész Kálmán lettek. Ügyésznek dr. Kocsán János kéretett fel. A gyűlés elhatározta, hogy tekintettel a sűtőiparosokat érintő ugyancsak fontos gazdasági kérdésekre, hetenként gyűléseket fognak tartani, melyekben elsősorban az áruárak, másrészt a vállalkozás, a munkaidő és munkabérek szabályozása, valamint a zárórai törvény által ért sérelmek megtárgyalása fog napirenden lenni. A tagsági díj fizetése képezte még megbeszélés tárgyat, melynek alapján a gyűlés a választmányt bízta meg annak megállapításával és kivételével oly formán, hogy a havi tagsági díj legkevesebb 50 lei lehet. Ezzel a gyűlés kimerült s a tagok az új tisztikar elítésével oszlottak szét.

Egy cégtábla furcsaságai

A nagyváradai lapok hasábjain sűrűn találunk vitákat, amelyek politikai, irodalmi, vagy társadalmi témák körül folynak le. A maga nemében is páratlan az a nyílteri háború, amely a legutóbbi napon játszódott le. Egy cégtábla furcsaságai körül indult meg a vita, melyet városunk lakosai gúnak legzelebb rétegei is évtettek. Akik nem ismernek az esetet, azok részére csupán azt az előzményt említk meg, hogy egy elvált asszony hűséges furcsa módon hagyta volt ura nevét a cégtáblán. R. b. Akiba híres mondása, hogy "Semmi sem új a nap alatt" ismét beigéződött. Nemrégiben Amerikában történt hasonló eset és pedig Detroit városban, ahol az amerikaiak még fesszebben csináltak. Egy férfi hét feleségétől vált el és mindezek dacára volt bátorsága ahhoz, hogy nyolcadszor is meg-nősüljön. Ez alkalommal azonban megjárta, mert ez a felesége nem vált el tőle. Dicheban ez a története a "Kékszakkál nyolcadik felesége" című Dorian-slágerfilmnek, melyet holnap, hétfőn 6 és 9 órákor mutat be a Dorian-filmzsinház.

DORIAN TERRASSE és DORIAN FILMSZÍNHÁZ

9 órákor

3, 5, 7 és 9 órákor

Ma, vasárnap utoljára

„Hollywood“

Filmtréfa 8 felvonásban.

A főszerepben: Mary Pickford, Douglas Fairbanks, Pola Negri, Charlie Chap'in, Baby Peggy, Mack Sennet, Agnes Ayres, Jack Holt, Betty Compson, Thomas Meighan, Nita Naldi, Warren Kerrigan, Cecil B. de Mille.

Szenzációs filmtrükkök.

Dorian film.

Holnap hétfőn premier 6 és 9 órákor

Kékszakkál nyolcadik felesége

Egy férfi és nyolc asszony története 6 nagy felvonásban.

A főszerepben: Glória Swanson

Pazar kiállítás. — Legújabb trükkök. — Szép nők. — Érdekes mese.

Dorian film!

Előzőleg:

Tegyenek a hüvösre

Amerikai burleszk 2 felvonásban.

Ezenkívül az első szenzációs

Dorian revue

* Olasz vizum 750 lei. Szerb vizum 1134 lei, Cseh vizum 591 lei. Francia vizum (1 évre) 1170 lei. Német vizum 700 lei. Gyorsan és pontosan készül a Hegedűs Hirlapirodában.

NYILTER

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen drága jó férjem elhunyt alkalmával részvételükkel enyhítették nagy fájdalmunkat, ezuton fogadják halás köszönetünket.

a Hermann család.

Éjjeli zene sok romantikával és rendőrségi beavakozással...

Egyik nagyváradai utca lakói nem egyszer panaszkodtak már a rendőrségen, hogy éjszakai nyugalmukat erősen zavarja egy heves vérű ifjú ma már egy kicsit szokatlan szerelme, amelyet minden este hangos zeneszóval bizonyít az imárott művésznőnek. A jószagu dollárokkal felszerelt nagyváradai fiatalember halálosan beleszeretett a színház egyik éjfékete szemű csillagába és azóta minden este borbá fojtotta mámorát. Rossz nyelvek szerint a váradai aranyifjú helyzete teljesen reménytelen volt, sem a dollár híre, sem az az elképzelhetetlen hűség, amivel körülrajongta a művésznőt, nem vezetett eredményre. Ugy látszik, a nehéz gazdasági viszonyok között a sok lei fel tudja venni a versenyt a kevés dollárral...

Tegnap este is keservesen húzta a cigány a művészablak alatt, a reménytelen szerelemtől megszédült fiatalember kinjában felszedte az utca burkolatát szolgáló Körösköveket és csapkodta a földhöz. Közben a cigány keservesen húzta:

Tündér szemed, fekete hajad, az én boldogságom,
Nem szeretek rajtad kívül senkit e világon...

A cigány hangfogóval játszott, sütt a hold és a romantikára hajlamos bakfi sok vére felforr az egész Károly herceg utcán, amikor jött Morár rendőrszektör, akinek semmi hajlandósága nemese nek a szerenádos szerelem iránt és az egész társaságot cigányostól, pincérestől felkísérte a rendőrségre. Reggel már elkarták engedni a szerelem mártírját, amikor az inspekción J. Ionescu komisszár a fiatalember katonai állapota iránt is kezdett érdeklődni. K. E.-nek ugyanolyan reménytelen volt a helyzete katonailag, mint a szerelem örök küzdő porondján és most bizony elveszett minden szép remény, mert a Cercul de Recrutărénál, ahova átkísérték a szombat reggel zenélő szerelme, szintén kevés romantikát ismernek...

(=)

ÜLDONSÁGOK

Szováta fürdőn

Tátraynéál augusztusra még néhány szoba penzióval kapható. Felvilágosítást ad Váradon Tátray ügyvéd, Ep. Ciorogariu (Uri)-utca 15, vagy Szováta Gardavilla, Tátrayné.

* Aradra 75 százalékos kedvezményű jegyek a szükséges igazolványokkal együtt már kiadatnak a menetjegyirodában.

* Nyugdíjba vonuló megyei tisztviselők. A belügyminiszter rendelete folytán minden 60 évet betöltött tisztviselő f. évi október 1-től nyugalmába helyezendő. A vármegyében a következők kaptak nyugdíjazásra értesítést: Biró Imre és Földi Ignác várm. irodafőtisztek. Olsevsky György aljegyző Eleds. Ilics János aljegyző Feketető, Vándics Gábor jegyző Kumanesd. Szabó János jegyző Bors, Fekete György jegyző Nagyvárad. Pop József jegyző Kebeds és Popa Mihály jegyző Szőlős.

* Elkészült a réti piac. Régi terve a városi tanácsnak a piac decentralizálása. Szombati ülésén a tanács elhatározta, hogy legelőször a réti piacot hozza olyan állapotba, hogy azon a kirakodó vásárok megkezdődhessenek. A tanács erre a célra 171.000 lei póthitelt kér. A Görbe-utca kikövezését is elhatározta a város, amelyre 80.000 lei póthitelt vesz igénybe.

Azon töröm a fejemet, hogy az új munkaszüneti törvény értelmében életbe léptetett munkarend miatt hogyan fogok én magamnak bevásárolni? Hogy miért? Hát kérem! Én, mint szintén az új munkaszüneti stb. életbeléptetett munkarend szerint dolgozó üzembem alkalmazott vezetlenül a sors különös kegyetlensége folytán egy, a városon kívül fekvő üzembem dolgozom és előfordult a multban is és így ezután is elő fog fordulni, hogy néha pl. a harisnyám kilvukad és okvetlenül kell másikat vennem. Igen ám, de mikor egy órák a munkát abbahagyjuk és a város felé hazaiykezdünk, már életbelépett az új munkaszüneti törvény és minden bolt bezárva. Visszafelé jövet háromra pontosan benn kell lennem a munkahelyen, de viszont az üzlet is csak háromkor nyit ki és én nem tudom lyukas harisnyám pótlását elvégezni. Este ugyanígy áll az eset. Hétkor már a bolt bezár s istenkém az én harisnyám még mindig a régi lyukas. Mi segíthet itt? Talán Bicsérdi mesterem, aki eltilthatta volna ezek alapján, ha véletlenül előbb hozzák meg az új munkaszüneti törvényt, a harisnyaviselést. Most eszembe jut, istenkém, mit csinálók én, ha véletlenül a sajtószindikátus húzásán a kis főnyereményt nekem juttatja Fortuna. Nem tudom bevinni a bankba és nem tudom elvásárolni.

Dr. Plopu György Nagyváradra költözik. Dr. Plopu György, volt magyar Kuriai bíró, az imerium átvétele óta pedig a Curtea de Cassacie tanácselnöke, nyugalmába ment. A kiváló bíró, aki a román legfelsőbb semmítőszéknek, mint a magyar Kuriaának disze volt, most nyugalmába ment és Nagyváradon telepszik le, ahova családi viszonyai hozzák. Dr. Plopu György a napokban fog végleg átköltözni Bukarestből a Gerlicy-palotában bérelt új lakásába.

* Alföldyék új tánciskolája Parcul Trajan (Széchenyi-téri) kioszk f. hó 23-án megnyílik. Iratkozni egész nap lehet.

* A szalontai egyházmegyei időszakai tanácsülése. Szabó Zoltán nyug. tábornok elnöklételével időszakai tanácsülést tart a nagyszalontai ref. egyházmegye, mint elsőfokú bíróság a hó 20-án, hétfőn délelőtti Nagyszalontán. Az ülésnek egyetlen tárgya a szalontai lelkészválasztás ellen beadott panaszok tárgyalása. Valótlanként tehát azok a hírek, melyeket némely rosszul informált lapok leközöltek, hogy a felebbezt a panasztevők visszavonták volna és hogy e tárgyban már illeték hontak volna. Fráter Emil földbirtokos a mult hét eljén váltalta a pereskedő felek kibékülését, de a Szalontára megválasztott papnak leendő sógora fiatalos hűvel végleg elrontotta a megegyezés munkáját. Előrelátható ezek után, hogy a választás ügyének összes aktái felebbezés folytán rövidesen az egyházkertületi bíróság elé kerülnek, mert itt Váradon mondják ki a végső szót a sokat vitatott választási ügyben. Fráter Emil földbirtokos által kezdeményezel kibontakozásnak az alapja egy nyilatkozat volt, melyet a peticionált lelkész publikálna és amelynek értelmében el akarná ozlatni a peticionálók azon aggodalmait, melyek bennök az egyház jövője iránt felmerültek. Nagyszalonta, 1925 július 17. K. B.

* Papini: Krisztus története. A magyar irodalom és kultúra pünkösdjének legnagyobb eseménye Papini világhírű könyvének, a Krisztus történetének magyar nyelven való megjelenése. Tizenegy nyelvre fordították eddig ezt a rendkívüli munkát, mely magasan kiemelkedik a filológikus, kritikai, vagy népszerűsítő Krisztus életrajzok tömegéből s csupán az olasz kiadás százazernél több példányban forog közközezen. A szinte páratlan siker titka az, hogy Papini meg tudta formálni Krisztusnak azt az alakját, mely az is'en-ember istenségé, és emberiségét egyaránt közel hozza szívünk-

höz és képzeletünkhöz. Hívt: és hiteltlent egyformán egy hatalmas varázsköbe von, ahogy a művészet, az etika és az igazságkeresés eszközeivel sorakoztatja föl Krisztus emberföltölti, de ugyanakkor mélyen embri életének állomásait. Sokakhoz szól ez a könyv, mert egyszerű és keresetlen, az evangéliumok ihletéből táplálkozó. Papini írott képeket tesz elénk, hogy látásra ösztökéljen bennünket és hogy akikben homályos sejtések és vágyak derengnek, e fámetszetszerű egyszerűségű írásokban élvezhessék a rátalálás örömet. Az örök Krisztus megindítóan mély és szép átélése Papini munkája, melyet Réray József fordított magyarra és Fülöp Lajos látott el értékes bevezetéssel. A szerző arcképével díszített, szép kiállítású, vaskos kötet az Athenaeum kiadásában jelent meg. Kapható a Hegedűs Hirlapirodában. Ára 360 lei.

* Nyilatkozat. Az aradi Magyar Ujság című hetilap néhány nap óta megint előfizetőket gyűjtet Bihar megyében és Nagyváradon és megbízottai. Institoris és Juhász urak ezen eljárásuk közben a Bihar megyei és Nagyváradai Magyar Párt tagozat erkölcsi támogatására hivatkoznak és a nevezett lapot ezen tagozat hivatalos lapjának tüntetik fel. Tájékoztattuk a tagozat minden egyes tagját, hogy ezek az állítások nem felelnek meg a valóságnak, mert tagozatunk nem járult hozzá ahhoz, hogy a nevezett lap a tagozat hivatalos lapjaként szerepeljen s így ezen lapvilálatnak tagozatunkkal semmiféle összeköttetése nincsen. Dr. Thury Kálmán s. k. elnök, Perédy György s. k. titkár.

* Szabad-e 400.000 leit adni favágásért? A hét egyik napján terjedelmesebb cikkben foglalkoztunk azzal, hogy a város négyszázezer leiert készül felvágatni azt a famennyiséget, mely teli szükségletet fejez. A „Nagyvárad” számmal illusztrálva bebizonyította, hogy nem is takarékoskodva, csak józan számítással, negyven ezer leiert lehet elvégeztetni azt a munkát, amelyért a város 400.000 leit készü kiadni. A tanács tegnapi ülésén foglalkozott a tízezer méter fa feldarabolásának kiadásával a beérkezett ajánlatok alapján. Dr. Vostinár János polgármesterhelyettes elsőnek emelt szót a közel félmillió kiadás ellen és a „Nagyvárad” cikke alapján arra hívta fel a tanács figyelmét, hogy szerezzen be a város favágógépet és házi kezelésben négyszázezer lei helyett negyven ezer leiert végeztessen el a szükséges munkát. Dr. Mangra Demeter főügyész kifogásolta és kétségbevonta, hogy a házi kezelés olcsóbbá tenné a favágást. Hivatkozott a mult kedvezőtlen tapasztalataira és dr. Vostinár főjegyző indítványa ellen foglalt állást. A tanács több hozzászólás után végül is úgy döntött, hogy alaposabb tanulmány tárgyává teszi a kérdést. Nem lehet kétséges, hogy a városnak nem ér meg négyszázezer leit a favágás akkor, amikor a kívánt munkát a jelentékeny összeg egytizedéért éppen olyan jól elvégeztetheti. Semmiféle indok sem szólhat más megoldás, mint a házi kezelés mellett, amely lehet, hogy más gazdasági viszonyok között nem volt helyénvaló, de ma feltétlen nagy megtakarítással kecsesget.

Nagy kereskedelmi vállalat

Bihar megye nagyobb helységeiben képviseletet illetve fiókokat óhajt felállítani. Hehji ismerettséggel, anyagi és erkölcsi garanciákkal rendelkező komoly urak küldjék be ajánlataikat e lap kiadóhivatalához. „Biztos existencia” címmel. Szakismeretek nem szükségesek.

* Mindenkinél meg kell nézni Neményi Lilit és Ihsáz Aladárt a Három gráciában és a Nótás kapitányban.

* Egy méter crepe de chine minden létező színben 580 lei helyett 425, míg a készlet tart Kovács Testvéreknél, Sas-passage.

* Dollár és lei megtakarított készpénzét magyar mezőgazdának, a magyar gvariparban és magyar árukereskedelemben heti 1% kamattal gyümölcsözteti Magyarország békebeli legtekintélyesebb, tökéleg-erősebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Váltó-Osztálya Budapest, Vilmos-császár-ut 45. Bankpalota. Alapítási év: 1906. Üzleti forgótőkéje: 1 millió arany korona.

* Sik Rezső csütörtök és péntek este lép fel.

* Egy méter georgette minden létező színben 330 lei helyett 265 lei, míg a készlet tart Kovács Testvéreknél, Sas-passage.

* Párisi tanulmányából és a legújabb studiumaiból mutat be Pozsonyi Jenő festőművész, — hosszas hallgatás után — egy igen figyelemre méltó kollekciót. A kiállított festményeket, aquarell és pastell-tanulmányokat a műpártoló közönség figyelmébe merjük ajánlani. A kiállítás a Kornweisz-féle képektervező üzletben van (Str. Reg. Ferdinand, Rákóczi-ut) és egész nap megtekinthető.

GÉPKONSTRUKCIÓK

és javítások, Strada Alexandri 48
Törött géprészek garantált helyesítése

* Egy méter férfi gyapjuszövet 50 kimintázásban 280 lei helyett 175, míg a készlet tart Kovács Testvéreknél, Sas-passage.

* A Háztulajdonosok Szövetsége ma délelőtt fél 11 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara üléstermében igazgatósági ülést tart. A tagok teljes számban való megjelenését kéri az Elnökség.

* Paplanok méret szerint a legfinomabb kivitelben készülnek. Barna Jenő Strada Regele Ferdinand 3. szám.

Legújabb formájú gyermekkoosik dus választékban
Engel Lajosnál
Sas-Passage volt Enyves hát helyén

* Egy méter tiszta gyapju nőiszövet 420 lei helyett 300 lei, minden létező színben, míg a készlet tart Kovács Testvéreknél, Sas-passage.

* A legbiztosabb és legjövődelmzőbb tőkebefektetés! Dollár és román lei megtakarított készpénzét kihelyezi budapesti bérházakra, gyártelepekre és magyarországi mezőgazdasági nagybirtokokra I. helyű jelzálog biztosítékkal évi 30% kamattal Magyarország békebeli legtekintélyesebb, tökéleg-erősebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Jelzálog Osztálya Budapest, Vilmos császár-utca 45. Bankpalota. Alapítva 1906. évben. Szöbeli és írásbeli felvilágosítással szívesen szolgálnak Romániában fennálló bankképviselőink.

* Kacagni, kacagni és megint csak kacagni fog, ha megnézi a Baj van Zsófiával bohózat-ujdonságot.

Se'ymfényű tuszer, grenadin függőv és ágyterítőre
150 - 200 cm. HAJNAL és ROZSA cégnél.

* Cipész iparosok gyűlése. A cipész iparosok Termelő Szövetkezetének tagjait felkérjük, hogy folyó hó 19-én, azaz vasárnap délelőtt 9 órakor az Ipartestület házában lévő gyűlésteremben a felülvizsgálás és beszámoló megtartása céljából teljes számban és okvetlenül megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel az Elnökség.

Hajtók és fűsírunk eddig nem létezett árakban
Engel Lajosnál
Sas Passage volt enyveshát helyén

* Egy méter selyem ingezphier 75 kimintázásban 160 lei helyett 115 lei, míg a készlet tart Kovács Testvéreknél Sas-passage.

* A halászlé jog bérbeadása. A város július 22-én d. e. 10 órakor nyilvános árlejtést tart a Körözsön való halászlé jog bérbeadására. Feltételek megtudhatók a gazdasági ügyosztályon.

* Egy méter eponge 110 lei helyett most 68 lei, míg a készlet tart, Kovács Testvéreknél Sas-passage.

* Értesítés. Várad Imre volt törvényszéki bíró ügyvédi irodáját Strada A. D. Xenopol (Lakatos-utca) 12. szám alatt megnyitotta.

A legszebb Damaszt asztalneműekben dus választék
HAJNAL és ROZSA vászon és női divatruházában.

* Meg kell kísérelnünk két lejtést, hogy van-e szerencsénk. Vásárolnunk kell a román sajtószindikátus sorsjegyeiből, amelyek csak két leibe kerülnek. Húzás okvetlenül augusztus 16-án. Aki egyszerre 20, vagy 50 sorsjegyet vásárol, bizonyára nagyobb lehetőséget szerez, hogy az 5420 készpénzgyermény közül megnyerje a 100.000 leies nagy jutalmat. Rendeljen sorsjegyeket a Rudolf Mosse R. T. hirdetői vállalatnál Cluj, Strada Regina Maria No. 37. Sajtósorsjáték jellege alatt, vagy Nagyváradon Bul. Regele Ferdinand 14. sz. alatt.

* Dollár és lei átutalásokat kamatozó folyószámlai betétszámlára elfogadják és azt teljes vagyoni felelőség mellett — évi 36% kamattal gyümölcsözteti Magyarország békebeli legtekintélyesebb, tökéleg-erősebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Folyószámla Osztálya Budapest, Vilmos császár-ut 45. Bankpalota. Alapítási éve: 1906.

Sok pénzt takart meg, ha szükségleteit a HAJNAL és ROZSA cégnél szerzi be. Szövet, vászon, paplan

* Dr Rácz Sanatórium és gyógyfürdőintézet kimerülteknek, ideseknek vizgyógyfürdőkkel, szívbetegeknek szénsavas fürdőkkel, gyomor-, bélbetegeknek villany vizfürdőkkel, rheumás betegeknek villanyhőszálgárral, tüdőbetegeknek süritett levegő belégzéssel teljes gyógyhatású eredményt ad. — Nem kell elutazni, — sőt olcsó I., II., III. osztályú panziót, bennlakással is ad. Híző- és fogyókúrái híresek. Szülő- és nőgyógyász-osztály dr Lichtenegger bennlakó bécsi főorvos vezetése alatt.

* Bomba 6 lei az Eldorádóban.

REISINGER ARNOLD mechanikai üzeme
Strada Alexandri 43

* Egy méter ajur grenadin 300 lei helyett most 175 lei, míg a készlet tart, Kovács Testvéreknél Sas-passage.

Tanuló zongora 15000 leiért kapható Bul. Regele Ferdinand 14. szám Sternbergnél.

* A kereskedelmi alkalmazottak a pénztárosaikat az új Musketonban tartják minden 15 ikt és 1-ét követő vasárnap d. e. 10 től 12 óráig. Titkári órák minden csütörtök és szombat este 8-10-ig. 26-án a záró ügyében nagygyűlés ugyanott lesz megtartva.

Selyem ruha és ingezfűzők a legszebb kivitelben,
HAJNAL és ROZSA vászon és női divatruházában

* Radio-apparátusok eladása még minden engedélyezve, de megrendeléseket már elfogad a „Radio-Salon” Str. Alexandri (Teleky-u.) 11. Telefon 19-05.

Precziós FOGASKERÉK gyártás,
Str. Alexandru 43

* A Sylvester a színház legközelebbi operett-ujdonsága.

* Egy méter mosott vászon fehérneműre alkalmas 52 lei helyett 43 lei, míg a készlet tart Kovács Testvéreknél Sas-passage.

Concert zongora rövid 28000 leiért kapható Bul. Regele Ferdinand 14. sz. Sternbergnél.

* Alföldyék új tánciskolája Parcul Trajan (Széchenyi-téri) kioszk f. hó 23-án megnyílik. Iratkozni egész nap lehet.

* Nem izzad se keze, se lába, ha Ultra krém használ. Csak az Angyal drogériában kapható.

* Magyar, német, cseh, szerb, olasz, francia vizumok pontos elkészítése csak a Hegedüs Hirlapiroda révén.

* Nyaralni utazik külföldre? Vizumokat a Hegedüs Hirlapirodában vegye meg, mert akkor a határokon sehol utazási akadályok nem lesznek.

* Vizumot gyorsan, pontosan, biztosan, megrendelt időre, csak a Hegedüs Hirlapiroda küldi el. Telefon 458.

* Törvény a vasárnapi munkaszünet és a törvényes ünnepek szabályozásáról. — Kapható a Hegedüs Hirlapirodában, Ára 20 lei.

* Utazik külföldre? Vett már vizumot a Hegedüs Hirlapirodában?

* Magyar vizum 540 lei. 24 óra alatt kész. Bárhová érte küldünk. Telefon 458 Hegedüs Hirlapiroda.

* Varrónők figyelmébe! Megérkeztek a legújabb számú divatlapok, melyek szebbnél-szebb modelleket tartalmaznak, a mit a legolcsóbb árban árúsít a Hegedüs Hirlapiroda. Die Dame 100 lei, Femina 70, lei, Vogue 90 lei, Chiffon 40 lei, Revue Mondaine 60 lei.

* Fűrdősapkák és fűrdőcipőkből nagy választék az Angyal-drogériában.

Darvas harisnyát legjobbak!

* A Hegedüs Hirlapiroda vizumosztálya közli, hogy a jugoszláv vizum 100 lei-vel drágább lett.

SONNENFELD R.T.

új telefonszámai:

Iroda	438
Iroda	744
Dobozgyár	238
Üzlet	62
Nagyvárad kiadóh.	38
Lakás	626

König & Bayer kliségyár

telefon száma

744

Sunfield dombornyomda

telefon száma

416

Pelikan Mill borítékgyár

telefon száma

62

Goldstein írógép

telefon száma

297

Paskievics kényesi naplója mentette meg Erdélyi Vazul püspököt

Belényesen él egy matróna, egyik máziumi tanár édesanyja, aki születésétől bíta a történelmi eseményt, amikor Kossuth Lajos Belényesen ment keresztül s a Paskievics orosz tábornok jelent meg városában.

Kossuth, mondta a matróna, menekülésben a koronával érkezett Belényesbe. Előbb Nagyváradon időzött báró Pál püspöknél s onnan nagy sietéssel tartott Belényes felé. Előutárjai keresték Erdélyi Vazul belényesi g. kath. püspököt és szállást kértek tőle. A püspök nem tagadhatta meg a vendéglátást s eszűh egy éjszaka Erdélyi püspök vendége volt a magyar koronával együtt. Pál Kossuth, aki elmondotta báró Béla Pál nagyváradi róm. kath. püspökkel tartott tárgyalásait, búcsút vett a püspöktől s Orsova felé tartott. Pár nap múlva érkezett meg Paskievics Erván orosz tábornok, a bevonuló orosz haderők vezére s a görög katolikus püspöknél szállást. Erdélyi Vazul püspök fogadta a tábornokot s vendégeül látta. Esteletré vacsorát adott, amelyen mintegy 200 vendég jelent meg. A tábornok azt köszönte fel, Erdélyi püspök pe a tábornokot. Azalatt az idő alatt, Paskievics Belényesen tartózkodott, addig folyt a vendéglátás, muzsikált mulattak és tánc volt hajnalig. Er Paskievics elment, megkérdezte Erdélyi püspököt, hogy mivel viszonyozta vendéglátását. A püspök azt kérte, írja le a tábornok napló alakjában, hogy mulatoit Belényesen s hogy volt elégedve a vendéglátással.

Paskievics még egy napot töltött a püspöknél s átadta naplóját. Pár nap múlva tudendum rendelték Bécsbe a püspököt, azonnal jelentkezett a császár előtt. Volt a vád ellene, hogy Kossuthot dégeül fogadta s vele fraternizált, azon Paskievics, a szövetséges orosz cár advezérét, hidegen fogadta. A hagyomány szerint készen állott az akasztófa püspök számára, aki a császárnak tekintélyen átadta Paskievics naplóját, elnyen megvolt írva, hogy Erdélyi püspök loyális főpap, aki tudta, mivel tart a trónnak és a cári szövetségesnek. Császár hívatta a minisztert s azt mondta:

— Ezt nemhogy bántani szabad lenne, nem ki kell tüntetni.

S bárói rangra emelte. Külön futár érkezett Belényesbe, ahol már azt hírték, hogy Erdélyi püspököt megölték s jelenleg, hogy báró Erdélyi Vazul a császár kitüntette s érdek. Nagy pompával adták a püspököt, akitől ez a hagyomány él Belényesen.

* Cseh fürdőkre vizum a Hegedűs tápirodában.

* Vasúti utmatató, a magyar és közös telekedési vállalatok Hivatalos Menetrendkönyve. Kapható a Hegedűs Hírlapadában. Ára 150 lei.

Akinek négy otthona volt és ma nincs senkije

A vasúti állomáson egy ur jön-megy, látszik rajta, hogy szeretne valakitől felvilágosítást kérni, de nem mer. Bátorlansága arra indít, hogy megkérdézzem:

— Ön idegen?

— Igen — feleli s rám néz. Egyszerre mondjuk:

— Hogy került ide?

A férfival a középeurópai metropolisokban találkoztam a háború előtt. Werkmann Gusztávnak hívták s híres volt arról az életéről, amelyet magának berendezett. Egy budapesti táblabíró révén ismertem meg, akinek a leánya beleszeretett az akkor még csinos férfiba. Azt kívánta a leánytól, hogy legyen a barátnője. Akkor kerestem fel az apa megbízásából s kiderült, hogy egy fures emberrel jöttem össze. Őszintén, nyíltan elmondta, mit akar és mit csinál.

— Huszonöt esztendősen koromig dolgoztam, a bőzén és kereskedelmi vállalkozás révén nem boldogultam. Megnősültem, elvettem egy gazdag asszonyt, a pénzével nagy vállalatokba kezdtem. Sikertől. Akkor meghalt a feleségem s nekem hagyta vagyonát, mert én mintaférfi voltam s ha kissé idős is volt a jó asszony, én respektáltam a vele járó vagyont s nem szedtem rá. Harmine éves voltam, mikor meghalt az asszony s én két millió aranykorona ura lettem.

— Elhatároztam, hogy boldog leszek. Kárpótolom magam a sok nélkülözésért, amit elszenvedtem az életben. Ugy terveztem, hogy négy családot négy fővárosban alapítok. Bécsben, Prágában, Berlinben s ha lehet, Párisban. Hármát már megalapítottam. Bécsben megtetszett egy leány, akinek közjegyzőleg biztosítottam s egy bankba betettem 400.000 koronát, amelynek 6% kamatait öt illetik s az esetleg születendő gyermeket. A kamatokat rendszeresen, előre kapja a banktól. Van családom Berlinben, van Prágában. Mielőtt Párisba utaztam volna, átjöttem Budapestre s megtetszett a táblabíró ur leánya. Megtettem ajánlatomat, sajnálom, hogy gondolkodásom nem tetszik az apjának. Most Párisba megyek. Minden család 4-400.000 korona kamatait kapja, nekem maradt 400.000 korona, ennek kamataiból utazom egyik városból a másikba, ahol részemre van egy szoba a családnál, van berendezésem, ruhám. Mindenütt három hónapot töltök boldogságban s csak a következő évben térek vissza, mint a gólya. Sokszor velem együtt jön a gólya is. Most meg a negyedik hiányzik.

Később megtudtam, hogy a táblabíró leányának tetszett az ötlet s otthagyta a szülői házat, hogy három hónapot tölthesen Werkmannal s kilenc hónapig szabad legyen.

Ez volt tehát a Werkmann, aki így élt a háború előtti időben, metropolisok között utazva, szerető nők vártak és bucsúztak tőle s három hónapig élt mindig új szenzációk között s küldték neki a leveleket a negyedik lakására a többi hármak. Sose unt, nem unhatta meg a nőket.

— És mi történt magával? — kérdeztem most, hogy találkoztam vele.

— Már azt hittem, hogy ilyen mennyel boldogságban telik le az életem. De jött a háború, bevonultam. A 400.000 koronám lassan eluszott, fogoly lettem. Szipéria. Kína. Borzalom.

— Mit mondjak? Nagynehezen Kínából hazavergődtem, Berlin. A nő nyomorban. Kénytelen volt férjhez menni szegény emberhez, a márka elvitte a koronát. Bécs. A nő meghalt a nyomorban. A gyerekek elzüllöttek. Prága. A nő eltűnt szeretőjével együtt. Hamisított okiratokkal kivették a bankból a pénzt, Budapest. A nő Romániába ment. A korona elvitte a kis vagyont. Most keresem az utolsó asszonyt, aki állítólag táncosnő Bukarestben.

Amint ott állt a nedvességtől pőzölő pályaudvaron, megkopaszodva, megöregedve, letörve, Ádám jutott eszembe, amikor kikergették a paradicsomból. Most keresi az utolsó nőt, aki otthagyta szüleit érte. Évát.

(sz. d.)

HETI ÉRTESÍTŐ!

BEFOTTES - UBORKÁS-ÜVEGEK

Leszállított érekből
Gyógyszeres Üvegek-
tégelyek
Eszenciós Üvegek
Fagyalt itatók és
göpek
Uborka- káposzta-
gyaluk

Szállado, kávéház, ét-
terem porcelán, üveg,
evőeszköz készletei
sekel tiszson.
Berendezési tárgyak
gyári rakár
Tábla- abl. köveg
Képfeliratozás, ablak-
üvegezés

Frajli **Komlós** Test-
verek

Oradea-Mare — Nagyvárad
Str. N. Iorga (Zöldfa-utca) 13.
Telefon: 372.

NAP és ESŐERNYOK

legjobb kivitelben, a legolcsóbban

BLUM VILMOS

kizárólagos ernyő áruháza **akörösparton**

Javítások és áthuzások legolcsóbban készülnek.

ZSOLDOS tanintézet

Budapest, VII, Donany-u. 84.
Telefon: József 124-47.

Az ország legrégibb és legismertebb előkészítő intézete. A legjobb sikerrel készíti elő középiskolai magánvizsákra, érettségire vizsákra is. Készítései: névvezetvény, Tejes anyagi teletelőség.

Nagyságos asszonyom!

Kérem nézze meg az **„AU PRINTEMPS“** volt MISSIR cég olcsó kirakatait. Egymaga meggyőzőbben beszél, mint azok az unos-untalan hirdetett „olcsó“ és „legolcsóbb“ árak.

A jómadár

— Regény —

28

Irt: Bónyi Adorján

Teringettét, szépen belegabalyodott ebbe a dologba!

Egy ember barátságát akarta megszerezni, barátságát, vagy akár csak ismerettségét és ebben a pillanatban távolabbra áll ettől a barátságtól, vagy ismeretségtől, mint ezelőtt egy esztendővel, amikor még igazán nem is nagyon tudta, ki az a Terebesy.

Ehelyett azonban tulajdonosa lett egy nő szerelmének, egy nő indokolatlanul gyors és veszedelmesen ragaszkodó szerelmének, amelyre egyáltalán nem vágyott... legalább is nem ilyen komoly, ilyen szenvedélyes és ilyen odaadó és őszinte formában.

Most már mi az Isten csodáját csináljon ezzel a szerelmes Tóth Eszterrel, akinek a sorsa és az érzelmei felett Terebesy István egyetlen gesztussal és egyetlen pakli kártya örömeivel úri módon napirendre tért?

Messzire fricskázta Adam Gyuszi a cigarettáját, ott a Hajagos timárék lócsáján ülve. A cigarettájeg nagyot szökött a levegőben, mintha cseppnyi üstökös, vagy legalább is valami rakéta lenne. Aztán belecuppant az árok pocsyolós és fekete vizébe és sistergett egyet és megszűnt ragyogni.

— De marha vagy, édes Gyuszi öcsém — mondta a jómadár önmagának, amint szép csendesen elballagott hazafelé, hosszú lépésekkel, vigyázva, nehogy valakit az alvó házakban felköltson álmaiból, valakit, aki tanuja lenne annak, milyen ki-mondhatatlanul szégyelli magát.

VI. FEJEZET.

A tekintetes úr is, meg Stekker úr is valahol a bíróságon jártak, amikor egyszerre váratlanul egy habozó és gyanakodó kliens jelent meg az iroda ajtajában. Gyuszi volt ott csak egyedül és éppen azaz volt elfoglalva, hogy egy félméteres nagy papíron összeszámította, mennyi adóssága is lehet neki a mai napig a Nagy Kakasban.

A kliens idegenül lépett be, de egy negyedóra múlva ragyogó arccal távozott és még akkor is büszkén és diadalmasan mosolygott, amikor felkapaszkodott a ház előtt ácsorgó szekerére. Ilyen kellemes és nagyszerű ügyvéddel még nem volt dolga, mint ez a fiatal úr itt, akit biztosan a pesti ravasz fiskálisok közül hozatott le magának az Adam tekintetes úr. Mert, hát vidéki ember nem ige nehet ilyen agyafúrt — és ilyen nagyjértelmű a szegény ember ügye-bajával szemben.

Mert mi is történt abban az ügyvédi irodában ez alatt a negyedóra alatt?

Gyuszi udvariasan leültette az atyafit. Előbb csak félfülle hallgatott oda, hogy az mit is beszél. Ezekben a pillanatokban Gyuszi így gondolkodott magában:

— Eltaláltad, öregem, éppen erre vágytam, magam is nyakig bajban és bizonytalanságban, éppen erre vágytam, mondom, hogy megtudjam, mi a fene is történt vasárnap virradóra a te disznóóld környékén. Esztendők óta égek az izgalomtól, hogy megtudjam, miféle emberi aljasságok fertőzik meg a szomszédék részéről a levegőt, a Kiskovács Bé Boldizsár dísznaja körül valahol Abrányban.

De mialatt Gyuszi ezeket gondolta,

az arcán mindebből nem látszott meg semmi. Olyan udvarias és figyelmes volt az arca, mint egy miniszterelnöké, akitől a harmincharmadik küldöttstég kéri az adók leszállítását.

Hanem ezek a gondolatok hirtelen szétröptek. Gyuszi egyszerre a sors ama bölcsessége folytán, amelyet kifürkészni lehetetlen és ama emberi következtetlenség folytán, amelyből a legmeglepőbb emberi eredmények szoktak megszületni, igen, egyszerre egész véletlenül összehasonlította a nagy és számokkal teleirt papírost ezzel a módosképű, jócsizmás, piros parasztemberrel. És ennek az összehasonlításnak az a különös eredménye lett, hogy Gyusziiban egy makacs és eredeti gondolat szállásolta el magát. Egy gondolat:

— Ezt a parasztot az Isten azért küldte, hogy kifizesse a Nagy Kakasbeli adósságokat.

Ezt a gondolatot csak meg kellett valószínűsíteni. A jómadár valóban a tettek embe-re volt. Hihetetlen udvariassággal irta fel Kiskovács Bé Boldizsár panaszának minden részletét és a legapróbbig kikérdezte: hogyan is akarta az a gonosz szomszéd elsoványítani mindenféle izgága fűvekkal az ő hizóját?

(Folyt. köv.)

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál és vertódu-lásoknál reggel ehgyomorra 1 pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet iszunk. A belorvosi klinikán szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József-víz az ideális hashajtó, minden jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Vas és rézbutort

sodrony ágy-
betétet gyárt **Madas**

Tudor Vladimirescu (Magyar) u. 18
Sodrony feszítést, javítást stb. stb. vállal.

* Egy „leépített” igazgató, egy „redukált üzemi” gyáros, egy „kiegyezett” kereskedő és egy „kisebbségi” részvényes naplója. Ezen cím alatt van összefoglalva és állandó rovatként felelőzve az egész erdélyi és bánági közgazdasági élet minden fázisa és riportszere eseménye, a „Pénzvilág” közgazdasági folyóiratnak minden hó elsején megjelenő számban. Az érdeklősítő és változatos tartalmu, de mindig izlésees stílusban megírt folytatásos cikksorozat mint egy élő színjáték jelenik meg az olvasó előtt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: „Pénzvilág” Oradea-Mare, Str. Jókai 17. Telefon 9. Mutatványszám díjtalanul.

* Biharfürdő (Stana din Vale.) Klimatikus gyógyfürdő és nyaralótelepen a szezon július 1-én kezdődik szeptember hó 15-éig tart. Vasutállomás Beius (Belényes) Biharfürdő 1160 méter magasan ősfenyvesek közepén fekszik. Interurbán telefon, fürdő, napifürdő, tenisz, torna, hátszlovak.

PUPELINEK, zefírek, grenadineok és batistok melyen leszalntva Lottner Márton R.-T.-nal.

* Még e hó 15-ig tart a kiárutás átköltözés miatt Kertész Reclam-üzletében, Rimanóczy-utcán.

Értesitem b. rendelőmet, hogy női- és gyermekszalonomat visszahelyeztem Strada Cazarmei szánya-utca) 3. szám alá, saját lakásom

Tenkey József

ESŐERNYŐ legolcsóbb a kész
ROSENBERG
TESTVÉR

lorga (Zöldia-u.) 8. - Behúzás javítás gyorsan k

Ócska **bőrkabálja új les**
ha azt rendbe hozatja, áttest

FUCHS

Széna-u. és Mihai Viteazul-tér sarok
Szezon előtti jutányos árak

Ideal cipőkrem kapható a Mihai Viteazul (t
piacéri) elárutó helyen
STERN boltüzletében, Str. Avram I. (Kossuth

ELAIN kitűnő minőségben kicsi
ben is kapható STER
börüzletében, Str. Avram I. (Kossuth-u.)

Mezey János és Társ

Piaja Unirii (v. Szt László-tér) és Str
Alexandri (v. Teleki-utca) sarkán a vár
háza mellett régi jóhírnevű fűszer
csemege üzletét augusztus 1-én

áthelyezi.

Ugyanazon ház (Nagyvárad Takarékpé
tár épülete) a Str. Alexandri (v. Tele
utcai) frontjára, a kapun tuli részé

Tisztelt vevőink és a n. é. közönség edd
támogatását megköszönve, szíves pártlo
sukat kérjük a jövőben is, mit szokott p
tos, figyelmes és szolid kiszolgálásunk
nem különben versenytársainkkal igyeke
fogunk meghálálni új helyiségünkben

Tisztelettel

Mezey János és Társ
Oradea-Mare.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală
ziua de 12 August 1925 ora 10 a. n
va fine licitație în biroul primiri
sultului județean pentru eleptuirea
rilor de reparațiune necesare la ed
prefecturei județului Bihor.

Condițiunile prevăzute în caiet
sarcini se pot vedea tot acolo în zile
lucru între oarele oficioase.

*
Ezennel közhirre teszem, hogy a
megyei tisztí főügyész hivatalos hel
gében augusztus hó 12-ik napjának
10 órájkor a vármegyei székház ja
munkalatainak biztosítása céljából aj
árverés lesz tartva.

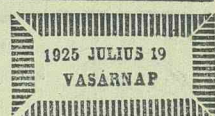
Az árverési feltételek ugyanott
valatos órák alatt megtekinthetők.
Oradea-Mare, la 4 Iulie 1925.

Oficiul primiri sconsultului ju

BERETVÁS PASZCILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztj

IPAROSOK LAPJA

iparos jóléti intézményekről

Augusztus elseje ünnepe lesz a városi iparosdalomnak. Ünneppé fogjuk avatni e napot, mely izadokon át fogja majd városunk iparosainak élni, hogy közös akarattal, egyetértéssel sok közös és üdvös dolgot tud az iparosság a magára alkotni. Fogja ezen nap és a megalakítottület azt is dokumentálni, hogy itt megállni szabad a hogy további közös akarattal más intézményt is létesíteni kell. A hitattal fognak gondolni ez ünnepnapra az emberek, mert kesége és disze lesz az minden iparosnak, hogy rakva a kétségekdedést, saját magáról gondoskodni tud. Ilyen egyesület, mint az augusztus hóéletbő épő „Iparosok Temetkezési Egyesülete”, elő fog nyújtani arra, hogy megalkossuk és valósítjuk az „Iparosok Betegsegélyző Egyesülete” és az „Iparosok Nyugdíj Intézményét.” A munkamezebb része a jelenlegi iparostársadalmon de meg kell hozni minden áldozatot, nem szavetavoznunk és ráérssel az ügyet halasztanunk, így eljön az idő, hogy a magunk jóvalta mel a jövő nemzedék fog áldani munkánkért. Gondunk arra, hogy nem mindig azok élvezik az elért fának a gyümölcsét, akik ültették és mégis a reménységgel ültetjük azokat el. Ilyen a mi intézményünk, a Temetkezési Egyesület is.

Járuljunk tehát hozzá iparosok valamennyien e tettel ezen gyümölcsfának az elültetéséhez, isméljük és gondozzuk, legyünk rá büszkék. És ha nekünk is kishitű és mosolygó iparostársak, akik hisznek egyesületünk jövőjében, boldogulásuk és nemcsé céljaiban, mutassunk azoknak rá arra, hogy hajdan mosolygottak néhai Beresey György áthatalan törekvéseit és is íme, mégis az ő tevékenységének köszönhetjük, most három évtizeden, hogy diszes székházunk és Elagott Iparos Menzánk van. Nem lehet egyáltalán kétség aziránt, hogy a temetkezési egyesületnek, mint jóléti intézménynek fel kell virágoznia. Csak akarat, szorgalom és szeretet kell hozzá s akkor augusztus 1-én városunk iparos polgárainak igazi öröme lesz az Iparosok Temetkezési Egyesületének elindulása elmából.

Ramminger István.

iparosok temetkezési egyesületének felhívása. Az egyesületbe eddig jelentkezett és beiratkozott tagok létszáma a 800-at elérte. Már csak rövid any nap, az eddig élvezett kedvezményeket elépésre vonatkozólag beszüntetve, megkezd az egyesület augusztus 1-én a működését. Azt hiszem, elegendő idő állott mindenkinek rendelkezésére, hogy egyesületünkben ki ne maradjon senki, mert mégis ismételtlen figyelmünket tehát minél, hogy a még hátralévő kevés időt használják és lépjenek be az egyesületbe, mert későbbi jelentkezést — az eddig élvezett kedvezmények mellett — semmiféle indoklással nem vesszük figyelembe, hanem augusztus 1-től kezdve szigorúan alkalmazkodunk az alapszabályokhoz és csak 21 éves életkortól 40 év közötti koruk léphetnek be, ezek is csak orvosi vizsgálat mellett. A gyűjtőkon történt jelentkezések még nem elegendők, hogy ezáltal valaki tagja legyen egyesületünknek, hanem a rendes személyi adatok bemondása s beírási díj befizetése is okvetlenül szükséges. Az eddig személyi adataikat még nem adták be beírási díjukat még nem fizették be, okvetlenül jelentkezzenek hivatalos helyiségünkben, mert külsőben jelentkezésüket semmisen nem nyilváníthatjuk. Hivatalos helyiségünk az ipartestületi ház udvari gyűléstermében a Hitelszövetkezetnél van, hivatalos órák 9-11-ig és délután 4-6-ig. Tisztelettel az egyesület igazgatóságá.

A fazekasiparosok új áruháza

A fazekas iparosok áruháza, mint tudva, a Kapucinus-utca folytatásában lévő nagyteret foglalja el. Utóbb a vidéki kocsik beállása a forgalom elterelődése folytán kényszerítve volt a fazekasok új helyet keresni s így fordultak a város tanácsához új áruháza hely kijelölése iránt.

A városi előjáróság és a tanács a zöldséges piacra néző és a Lloyd előtt elinduló szélső uton jelölte ki részükre az áruháza helyet, aho ma most a fazekas iparosok mintegy husz méter hosszú részekre osztott csinos áruháza barokt építene. Az építést az iparosok saját pénzükön eszközölj oly módon, hogy az bármikor szétbontva, újabb helyre leépíthetik. Egyébként a szakosított az elmúlt héten alakult újjá, amikor is elnök ismét Varga György, alelnökök Popovics Gusztáv, Tarsoly Károly, pénztáros Kiss Béla, jegyző Léva Lajos, ellenőr Magyar Lajos és Báthori József lettek. Ezen választó közgyűlésükben foglalkozott még a szakosztály a tanácsok felfogadása körülményeivel is, alátámasztva az Ipartestület előjáróságának már régebben hozott határozatát azzal, hogy csak 14 éven felüli és legalább hat elemi, vagy két középiskolát végzett tanoncokat fognak felvenni.

Felhívás az Ipartestület tagjaihoz a tagsági díj pontos befizetése iránt

Felhívjuk testületünk tagjainak figyelmét arra, hogy az ez évi tagdíjakat, valamint tagdíjhátralékaikat akár az azokért jelentkező pénzbeszedőnek, akár pedig az Ipartestület pénztáránál haladéktalanul befizetni szíveskedjenek. Az Ipartestület az iparosok érdekében nagy átalakító és reformmunkálatokat végez, melynek keresztülviteléhez a tagok testületi tagdíjhátralékára okvetlenül szüksége van. Kérjük ezeknek befizetését annál is inkább, mert tekintettel a pénzbeli szükségletre, kénytelenek voltunk nemcsak a hátralékokat, hanem az idei tagdíjakat is közadók módjára behajtani. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* Adományok a menház részére. Utolsó nyugtázásunk óta a következők adtak adományt menházunknak: A Husiparosok Szindikátusa június és július hónapokról 1000, a Delta építő részvénytársaság 1450, Veiszgláz Lázár a testület által eladott tűzifa jutalékában 950, Galucz Gyula villanyszerelő munkáiban 420, Püspök-fürdő adománya jegyek eladása után 100, Tivadar József 50, Szabó János, Krammer és Klein, Dévald László 20—20 lelt. Ez uton mondunk a szíves adakozóknak adományaikért hálás köszönetet. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* Kedvezményes tűzifa és Püspök-fürdői jegyek az iparosoknak. Az Ipartestület tagjai és hozzátartozói elsőrendű prima cseh hasábját hához szállítva 305 lei kedvezményes árban kaphatnak, valamint Püspök-fürdői jegyek is kedvezményes árban szerezhetők be az Ipartestület hivatalában, a hivatalos órák alatt.

* Az iparosok zárórája. A zárórai törvény helyes magyarázata és illetékes helyről nyert felvilágosítás alapján értesítettük az Ipartestület tagjait, hogy a záróra az ipari telepekre és műhelyekre nem vonatkozik. A déli és esti zárása mindössze azon iparosok vannak kötelezve, akiknek műhelye utcára nyíló üzlethelyiségben van. A vasárnapi munkaszünet minden iparosra, így tehát vasárnap reggeli 6 órától hétfő reggel 6 óráig sem műhelyekben, sem ipartelepeken semminemű munka nem folytatható. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* A borbélyiparosok zárórája. Felhívjuk városunk közönségének, valamint az összes borbély iparosoknak figyelmét a zárórai törvényből kifolyó záróra pontos betartására. Figyelemreztetünk mindenkit, hogy a törvényt át ne hágia, mert annak pontos betartására ugy a rendőrség, mint maga a szakosztály vezetősége a legszigorubb ellenőrzést léptette életbe. Tisztelettel a szakosztály elnöksége.

* Pályázat segédjegyzői állásokra. A vármegyében megüresült jegyzői és segédjegyzői állásokra a vármegye meghirdette a pályázatot. Így úresedésben van a Szentimrei jegyzői állás, valamint a következő aljegyzői állások: Eledsi járásban: Totosi, Alsó-Lugos, Szentfalvai, Körösbarlang és Rév. Belényesi járásban: Bondorasszó, bontesdi, dragánfalvai, birkabai, tisztásfalvai, remetei, rosiai, belényesülaki, örvendi. A béli járásban: Bélarkus, Béli, Kománfalva, Belkirálymező, Bálnagyamaros, Ökrös.

Csökei járásban: Dobrest, Drágcséke, Nánhegyes, Lázur, Farkaspaták, Kispapmező, Tasulifő, Venter, Központi járás: Nyárló, Körösszeg, Szentandrás, margittai járásban: Balc, Kétz, Margitta, Papfalva, Szunyogd, Középes, szalárdi járásban: Csátár és Alsótótfalu. Székelyhdi járásban: Szentjóbb, Székelyhíd, Diószeg, telegdi járásban: Örvénd, Sersghes, Fugyivásárhely, Kisjenő, Telegd, tenkei járásban Belfir, Gyanta, Hosszuaszó, Kisháza, Tenke, érmihályfalvai járásban Szalacs, vasköhi járásban: Rézbánya, Dombrovani, Kérpenyét, Kristyón, Belényeslázur, Rieny és Vaskóh.

REPÜLŐGÉPEN

VONATON

VILLAMOSON

INGYEN UTAZNI

nem lehet, de olcsón vásárolni csak

REDER és JUROVITS

most megnyitott bőrüzletében Calea Victoria (Kolozsvári-u.) 54 Templom-ter lehe, hol mindenféle cipőkellékek és bőrányagok, valamint felsőrészek a legutányosabb árban szerezhetők be. Pontos kiszolgálás.

Háló, ebédlő és konyha **BUTOROK** megérkeztek és legelőnyösebben beszerezhetők

Wallerstein Ferenc utóda,

DANIBERG és WALDNER

butoráruházában

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 21. szám.

FESTÉKEK,

lakkok, vegyi termékek, háztartási cikkek, nürnbergi csecek legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása:

Schönzweig és Beer nagyáruháza, Str. Avram I. (Kossuth-u.) 13

Amerikai és görög szilvacsokek közvetlen behozatala

Anilin-festék gyári leírata

Ruha-festék különlegességek

Uj festéküzlet.

BENEDEK TESTVÉREK UTODAI

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 19. szám

Leghíresebb külföldi laak, festék és eszet-
aruk. Háztartási cikkek.

Autogénheggesztési munkáit

ne vigye kontároknak, sem másodkébe csináltatni, mert sokkal olcsóbban és jobban megkapja

Örlei és Fiedler

autogénheggesztő és ímipartelepénél, ahol minden e fajta munkákat felelőség mellett végeznek
Sirada Episcopul Radu (Sztaroveszkya-utca) 9.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passage 20 szám

Saját készítményű **SÉRVKÖTŐK, HÁSKÖTŐK,** speciális kötszerek, női és férfi övszerek

NEURALGINE JURIST

azonnal elmulasztja
a migrénes idegbántalmakat
és a
fejfájást
vigyázzunk az eredeti
csomagolásra

Kapható: minden gyógyszerárban és drogériában

**Női és férfi fehérnemű
varrodánkat megnyitottuk**

Horvátné és Fenyvesné
kézimunkaüzlet, Str. Teatrului (Szinház-u.) 4

Ujdonság! Schaw: Szent Johanna. . Lei 220

**32 év óta a Mária Királyné (volt
Széchenyi)-szállodában levő
óras- és ékszerüzletemet**

kényszerűségből ideiglenesen
Strada Saguna (Kapaolus) 16. alá helyeztem át.
A raktáron levő órákat, dísz tárgyakat mélyen le-
szállított árban kiárusítom. Aranyat, ezüstöt, brilliáns
tárgyakat, műfogat ismét magas árban veszek. Óra,
ékszerjavítást és újmunkákat vállalom pontos kiszol-
gálásban. — Tisztelettel: **FREUND BENJÁMIN**
óras és ékszerész

RIMANOCZY
műbutor és Parkettgyár R.-T. Str.
Clujului 117. — Telefon 2-79. sz.
Irodabutorok, műbutorok, I. és II.
oszt. parketták. Fenyő és tölgy fű-
résztárak. — **Bérvágás gátfellen.**
Mindennemű ládát, összeszegezett
és szétszedett részekben megrendelésre azonnal szállítunk.

BUTOROK STEINER
legolcsóbban
butorgyárosnál
Strada Avram Iancu (Kossuth-u.) 1. Souteren

Nyári szezon miatt
leszállított árban árusítom a raktáron
levő valódi **perzsa szővegeket**,
Biedermayer garnitúrákat és por-
cellánokat, zongorák gyári árban
részletre is

STERNBERG
Reg. Ferdinand 14. — Telefon 13-45

**Heti vagy havi
részletre**

vásárolhat készen vagy mérték után
lérfi és fiu öltönyöket a

„SAS” lérfi ruha áruházában
AXELRAD A.-nál, Sas-passage
- Esőköpenyek nagy választékban -

**Hintó- és gyermekkocsi-gummi-
vizcsövek**

szóдавигыáрак részére
Gummiárak

kaphatók eredeti gyári árakban:

WEISZ RUDOLF és FIA cégnél
Oradea-Mare, S.r. Alexandru (Teleki-u.) 62.

**Saját kemencémben ége-
teit zománczozást vállalom**

Javítást olcsón eszközök. Új és hasz-
nált varrópép és kerékpár raktár.

ELENA varrógép, kerékpár raktár és javító műhely
Vitéz Mihály (Nagyipiac)-tér 5.

L'amide la femme!!!

CH. DUPRÉ
EAU DE COLOGNE
POUDRE
SAVON
CREME
Bouquet d'Origan
FERITI-VA DE IMITATIUNI!

Vízumokat, utleveleket
legolcsóbban, leggyorsabban elintéz
SCHREIER
Strada Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám
Futármegbízásokat
București, Brassó, Kolozsvár
és Temesvárra a leg-
:: gyorsabban teljesít. ::

M. C. STOPES

A szerelmi élet a házasságba

Szerző ügyesen és tudományos szempont-
világítja meg a fogamzások ellenőrzésé-
 fontos kérdését. Felülbírálja a használtat-
 levő módszereket s részletes leírását a
egy olyan módszernek, melyet ő megbíz-
tónak tart. **Ara 110.- Lei.** — Kapha-

a Hegedüs Hirlapirodában

A Hegedüs
Hirlapirodának **458** az új
telefonszá

**Ablak- és tükrövegeket
FRENCE**

készít és elad, Vlahuța (Szt. János-u.)

**Aradi
Árumintavásár**
és
Bulorkiállítás
ARAD 1925. aug. 1-11

75% utazási kedvezmény jul. 20-
aug. 15-ig a román vasutakon, 50
a magyar vasutakon.

Gazdasági kiállítás.
Több mint négyszáz ipari kiállító az
szág minden részéből és külföldről.
Koncertek, teatrális szó-
rakovások és Rádó. Sport-
események és ünnepek
Országos kongresszusok és nagygyűlések

KURTÁK Ált. Keresk. ügynöks
Str. Tache Ionescu (Körös-utca) 8. sz.

Eladó házakat, földeket, szállókat, kiadó
kaszókat, butorozoit szobákat a leggyorsab-
közvetit. Megszerz utleveleket, vízumokat
elintéz minden a Keresk. ügynökség fog-
alá eső ügyeket.

A kolozsvári Czell sörfőzde világos »URSUS« söre
közönség legkedveltebb itala. Ossze nem tévesztendő má-
gyártmányu »CZELL« elnevezésű sörökkel, mert **csak az**

»URSUS«

elnevezésű sör az eredeti és közkedvelt
KOLOZSVÁRI-MONOSTORI SÖR

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután fél 3 órakor: Postás Katika, operett mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Csibi, vígjáték-ujdonság, Barna Anci vendégfelléptével, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9 órakor: Három grácia operett, Neményi Lili és Ihász Aladár, a kolozsvári Magyar színház tagjai vendégfelléptével.

Hétfő este fél 9 órakor: Nótás kapitány operett, Neményi Lili és Ihász Aladár, a kolozsvári Magyar színház művészeinek vendégfelléptével. Nótás kapitányverseny 7-ik napja.

Kedd este fél 9 órakor: Baj van Zsófiával, bohózat, bemutató.

Szerda este fél 9 órakor: Baj van Zsófiával, bohózat, 2-szor.

Csütörtök este fél 9 órakor: Három a kislány, operett, Sik Rezső vendégfelléptével.

Péntek este fél 9 órakor: Cigányprimás, Sik Rezső vendégfelléptével.

Szombat délután fél 4 órakor: Feleségem bábja, operett, olesó helyárrakkal.

Szombat este fél 9 órakor: Sylvester operett, bemutató.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Halló Amerika, operettrevü-ujdonság.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Ördög, vígjáték, Sik Rezső vendégfelléptével, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9 órakor: Sylvester, operett-ujdonság 2-szor.

Hétfő este fél 9 órakor: Sylvester, operett-ujdonság 3-szor.

A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdve kezdi árústitani a színházi pénztár.

SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Három grácia és Nótás kapitány Neményi Lilivel és Ihász Aladárral. A kolozsvári Magyar színház operettegyüttesének két legkiválóbb tagja, Neményi Lili és Ihász Aladár, akiknek nevét Erdélyszerte ismeri a színházi közönség, vasárnap este a Három gráciában, hétfőn pedig a Nótás kapitányban lépnek fel. A hétfői előadás lesz az országos Nótás kapitányverseny 7-ik napja.

— A legmulatságosabb nyári bohózat. A legkínzóbb nyári bohózatot, a Baj van Zsófiával című rendkívül kacagató ujdonságot mutatja be kedd este a színház. A Baj van Zsófiával olyan bohózat, melyhez hasonló kevés van a könnyebb fajta bohózatirodalomban. A bohózat főszerepét mind a két előadás alkalmával T. Pogány Janka, Kertész Manó, Gál Piri, Benes Ilona, Fratta, Stoll, Bihari Sándor, Sós, Bereng, Madas, Galambos játsszák.

— Sik Rezső vendégjátékai. A Nagyváradról elszármazott művész, Sik Rezső két estén át fog vendégfellépni a színházban. Csütörtökön és pénteken két legjobb szerepét játssza el Sik Rezső az ő mindenki által elismert nagy művészetével. A színházi közönség figyelmét külön is felhívjuk erre a ritka művészi eseményre.

— Sylvester. Az operettenszemlé ismét premierre készül, amennyiben szombaton este mutatja be a társulat a legújabb magyar operettet, Sylvestert, melynek szövegét Urai Dezső, zenéjét pedig a rendkívül népszerű Marton Géza írta.

MOZI

— A nők ellensége című drámát, Blasco Ibaneznek, a legismertebb, leghíresebb spanyol drámaírónak legjobb drámáját játssza az Atlantic és Apolló-mozgó. A rendező — méltóan a híres regényíró kitűnő drámatémájához — remekművet alkotott e dráma megfilmesítésével, úgyesen kiragadta a háború legszebb jelenetét, végigvezet bennünket Moszkva, Páris és Monte-Carlón a szebbnél-szebb jelenetekkel fókusz a darab kitűnő témája iránt megnyilvánuló érdeklődést. Lyonel Barrymore és Alma Rubens játsszák a főszerepeket, a tőlük ismert művészi tökéletességgel.

— A Dorian-filmszínházban ma, vasárnap utoljára látható, a nagy sikert aratott

LEGUJABB

Radicsot szabadlábra helyezték

Belgrád, július 18. Az új Pasicse-kormány megalakult és benne négy Radics-párti miniszter foglal helyet. Ezzel egyelőre az éles horvát-szerb viszály el-

ült. A király aláírta Radics István kegyelmezési okmányát. Radics délelőtt elhagyta a fogságot.

Megszökött a bukaresti nagy járadékcsalás tettese

Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztériumban minap nagyszabású járadék és jelzáloglevél hamisításra jöttek rá. Számos letartóztatás történt. A letartóztatottak egyike Dombroviceanu, aki valószínűleg a büntény főresze is, ma megszökött a törvényszék épületéből. Az eset a következőleg történt:

Gardeanu fogházfelügyelő kíséretében Dombroviceanun ma bevitték Bukarestbe a vacaresti fogházból, hogy szembesítsék a többi letartóztatottakkal s hogy kiderítsék a hamisítás részleteit. A fogházor Dombroviceanun be is kísérte a törvényszék épületébe, itt azonban azt a parancsot kapta, hogy szállítsa kihallgatás céljából a pénzügyminisztérium épületébe a letartóztatottat.

Gardeanu, hogy a parancsnak eleget tehesen, kénytelen volt kocsit menni. Foglyát ez időre egy, a törvényszék épületében tartózkodó katonára bízta, aki a fogházor távollétében vállalkozott is készséggel a felügyeletre. Alig távozott azonban Gardeanu, a sikkasztó egy őrizetlen pillanatban futásnak eredt és az egyik mellékkijárón néhány pillanat alatt eltűnt. A fogházor visszatérve többé senkit se talált s néhány percnél hosszabb várakozás után kénytelen volt jelentést tenni a vizsgálóbíróknak a szökésről. A vizsgálóbíró intézkedésére rendőr és csendőrkészültség szállta meg azonnal a környező épületeket és átkutatták az egész környéket. A szélhámosnak azonban nyoma veszett, délután négy óráig a rendőrség nyomozását semmi eredmény nem kísérte.

Orosz bandatámadás a Dnyeszter partján

Bukarestből jelentik: A Dnyeszter partjáról újabb orosz bandatámadásokról adnak hírt. A minap a román határőrség észrevette, amint a Dnyeszteren egy nagy csomagokkal megrakott bárka közeledett a part felé. A román határőrök a szabályzat értelmében a járművet többször megállásra szólították föl, a bárka azonban egyáltalában nem reagált a felszólításra, mire a határőrök több puskalövést

adtak le a bárka irányába. A lövések zarája a Dnyeszter tulsó partjáról — valószínűleg orosz bandák — puskatűz alá vették a román őrséget, melyből egy súlyosan és több könnyebben sebesült. A vizsgálat diplomáciai úton megindult. Egy közös román-orosz bizottság meg fogja állapítani, hogy az incidensért melyik részt terheli a felelősség.

Pályázat

Az oradea-marei (nagyvárad) Orsolya-rend magyar tannyelvű Tanítónőképzője pályázatot hirdet az első évfolyamon két teljesen díjmentes és négy félingyenes helyre. Pályázatnak szegénysorsu, jeles előmenetelű 4 polgárit végzett növendékek. A pályázati kérvényt a Rend Igazgatóságához kell címezni és fel kell hogy szerelve legyen születési bizonyítvány, ujraltási-, orvosi és a helyi lélekész által kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal és a IV. polgári elvégzését igazoló abszolváló bizonyítvánnyal. Előnyben részesülnek felekezeti tanítók árva.

Ugyancsak pályázatot hirdet az Orsolya-rend azon jó magaviseletű erkölcsi leányok számára, kik hivatást éreznek az Orsolya-rendbe lépni szándékoznak, legalább a második polgárit elvégezték. Előnyben részesülnek magasabb iskolát végzetek, kiknek további taníttatásáról és magasabb képesítéséről a Rend gondoskodik. Ruházattal, míg végleg a Rend kötelekebe lép, hozzátartozói kötelesek gondoskodni, minden egyéb költséget a Rend előjárósága fedezi. Pályázatnak jámbor előéletű és jeles előmenetelű növendékek, kik tanítóréndi hivatást éreznek magukban. Pályázati kérvény a Rend főnöknőjéhez intézendő, mellékelve hozzá keresztlevelet, ujraltási bizonyítványt, orvosi- és erkölcsi bizonyítványt, valamint a legutóbbi iskolai bizonyítványt.

Pályázatot ír továbbá elő a Rend Igazgatósága az Ipari Továbbképző Tanfolyam első évére 4 ingyenes és 4 félingyenes helyre (bennlakás nélkül) Ezen helyekre IV. polgárit végzett, legalább jó előmenetelű, de kezűgyességgel bíró szegénysorsu leányok pályázhatnak. Kérvényhez mellékelni kell a legutóbbi iskolai bizonyítványt és egy szegénységi bizonyítványt.

Mindhárom pályázat határidejének lejáratá augusztus 15. A kérvények Oradea-Mare, Prințul Carol 1. címzendők.

Az internátusról, iskoláiról és külföldi mintára szervezett továbbképzőiről az intézet prospectusa szolgál felvilágosítással, melyet kívánatra mindenkinek megküld.

* Svéd torna és gépiro tanfolyamra lehet jelentkezni az Orsolya-zárdában.

TÖZSDE

Zürich, július 18. Nyitás: Berlin 122'15, Newyork 515, London 2504, Páris 2425, Prága 1525, Budapest 0.0072'55, Bukarest 250, Bécs 0.0072'55.

Bukarest, július 18. Zárlat: Devizák: Páris 988, London 1018, Newyork 209, Milano 775, Zürich 40'60, Bécs 29'50, Prága 620.

Valuták: Font 1015—1025, frank 1040—1050, svájci 40—40 fél, lira 795—800, dinár 360—365, dollár 48—209, osztrák 31—32, Magyar 30 fél—31, szokol 630—635.

Zürich, július 18. Zárlat: Berlin 122 ütny., Amsterdam 206'70, Newyork 515, London 2504, Páris 2425, Milano 1907 fél, Prága 1525, Budapest 0.0072 fél, Belgrád 905, Bukarest 250, Varsó 98 fél, Bécs 0.0072'55.

Budapest, július 18. Gabona-piac szilárd. Tiszavidéki búza 395.000-tól 450.000-ig. Irányzat némileg emelkedő augusztusi szállításra. Árpában a kereslet javult. Zabban erős kínálat.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egyetlen áru 30 lei
vesting betűs 4 lei

Lovelezés

„Marica“ szerdán délután hat és fél hét között a körösparti korzón szőlítson meg. 2280

Alkalmi vétel Raktáron lévő összes áruk, ugymint marocnók, grenadinok, nyers selymek, zephírek, vásznak, szövetek, harisnyák, kesztyűk, csipkék és az összes rövidáru cikkek eddig nem létező árban szerezhetik be Jung és Behmáczgnél Str. Avram Iancu (Kossuth-u.), a volt Schlésinger és Jung-cég helyiségében.

Arópolásra használja az Agl-örömet, melytől arc-bőre szép, tiszta és üde lesz. Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakat: Diana nagygyszerű Oradea Mare.

Házasság

Ismeretséget óhajtok kötni 50–55 éves gyermekietlen özvegyvel, kinek 250 ezer lejt érő vagánya van, én is rendelkezem annyival. Levelek „Boldog élet” jellegére kiadható küldendők. 2260

Oktatás

Hegedű órákat adok kezdőknek, Str. General Moșoiu 7. udvarban balra 2. ajtó. 2218

Érettségire, magánvizsgálatra előkészítő középiskolai tanár. Címeket a kiadókba kér. 2200

Keresek idősebb tanítót, vagy tanítónőt, ki a magyar, németet perfect beszéli és tanítja. Lehetőleg románul tudó. Címeket a Hegedűs Hirlapirodába. 2189H

DONÁT
gyakorlati tanfolyam
Gyorsírás
Gépirás
Könyvitel
a nyári hónapokban
25% ármérséklés
Str. D. Cantemir 30

Fésűk, Illatszerek,
gyönyörű ridikülök, utazó kosarak, gyermekkoscsik, játékok ajándéktárgyak nagyon olcsók a **DO'R**-ban
Regele Ferdinand 16.

Féregirtást
poloska, sváb muszka bogarak stb. irtását úgy szoba, mint bármely helyiségből felelősség mellett vállalom
NAGY BÉLA
féregirtó vállalata, Parcul Traian (Tisza Kálmán-tér) 1

Lakás

Keresek egy 3–4 szobás lakást, esetleg megveszem a házat is. Ajánlatokat: „Beköltözhető” a kiadókba. 2277

Eloszerelném 3 szobás modern Ferdinand uti lakásomat két szobással mellette utcában. Cím a Hegedűs Hirlapirodába. 2250H

Ellátás

Urinőt teljes ellátásra elfogadok. Kuráthi tanár. Str. Calvin 1. 2261H

Alkalmazás

Nőtlen igazkocsis felvétetik a Sonnenfeld dobozgyárban. Str. Paci (Béke-utca) 7. 2151

Állást vállal bármilyen volt postás, két gyermekes kizűködő, 39 éves családdal. Címét ad a kiadókba. 2140

Női divat és vászon szakmából keresek aug. 1–15 belépésre románul is beszélő, kizárólag előrangú eladót. Fényképes ajánlatokat igény megjelöléssel kérek Deutsch Mór Satumare. 2244

Urinő ki a háztartás minden ágában jártas, vidéken állást keres. Cím a kiadókba. 2216

Szülő és pinceszakmában szakember állást vállal az ország bármely részében azonnal. Cím a kiadókba. 2139

Intelligentes Fraulein sucht Tagessstelle zu Kindert für sofortige fähige enträge unter (Pflcht) in die Adm. disse Blettes. 2278

Keresek egy jobb leányt gyermek mellé. — Német előnybe. Nadorné, Strada Alexandri (Teleki-u.) 10. 2272H

Elsőrendű cipész munkások állandó munkát kaphatnak Targu-Muresen. — Közvetit Maroscher Gusztáv Targu-Mures, Főter 15. Ho baci kereskedő udvarban. 2265

Gyakorlott pénztárnok, jó írással azonnali belépésre felvétetik. Románul tudó előnyben. Ajánlatot „Szorgalmas” jellegére a kiadókba továbbít. 2257

Ügyes szobaleány jó fizetéssel felvétetik. Kepes. Str. Printul Carol (Szilágyi Dezső-u.) 17. 2262H

Rajzolónő kézimunka üzletbe felvétetik. Horvátné és Fenyvesné, Str. Teatru-lui (Szinház-u.) 4. 2279

Vesszünk

butorokat, szőnyegeket teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kasszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia
Butor, szőnyeg és régiség kereskedők Str. General Moșoiu (Mezey Mihály-utca) 10.

FIGYELEM!

Férfi szövet öltöny — 975 Leitoi
Munkás nadrág — 155 „
Gyerek kostyum — 220 „
a legszebb kivitelben kaphatók:

ROSENFELD és RÓTH cégnél,
Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 23.

Adás-Vétel

Beköltözhető kisebb ház nagyon olcsón str. Nogăliu-utca 4 eladó. Ertekezhetni ugyanott. 2243

Egy igen jókárban lévő 10 lényomáru, két hengeres gőzkazán eladó Bíró Sándornál, Sámboșag, Bihor. Bihor. 2242

Használt keresek kut, ócska ajtó, ablak eladó. Ertekezni Str. Delavrancea Ritók (Zs.-u.) 38. 2252

Egy nő szürke felöltő, egy toalett tükör, szoba-asztal, konyha asztal, képramák, könyvek, kopir, prés, vasláda, zsíros bodon, egy stélási, egy ketrec, egy szenyés láda és mindenféle apróságok nagyon olcsón eladó. — Özvegy Schwarzné, Strada Densusianu (Jókai-u.) 12. sz. 2254

Eladó 300 beköltözhető ház kedvező fizetéssel. Szőlők, malmok bérbe is. Földek. Weisz Gizi, str. Matei Basarab (Nyomda-utca) 4. 2136

Salngarnitúra és hencser-eladók. Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 6. Gidáli kárpitosnál. 2203

Házak eladók. Házaladás megbízások vállaltunk. — Kőlosónöket megszerzünk. Magánpénzeket jutálékkal kihelezzünk. Adásvételi R-t Parcul Traian 12. Értésítés délután. 405

Eladó olcsón szénaprés, lőjártányos. Nagy, Călea Viktoriel (Kolozsvári-utca) 29. sz. 2199

Eladó 16 (tizenhat) hold föld, kettő beültetett szőlő, lakás, istálló 560.000. Ház átadó lakással, nagy kerttel. Bel- és küludvarban házak, korcsma, fűszerüzlet. Hentesüzlet háza. Emeletes házak nagy jóvedelemmel. Több szőlő és földbirtokok 15 holdtól 60 ig. Ertekezés volt Toma Józsefnél 3–6-ig str. Tache Joneșcu (Körös-utca) 21, délelőtt str. Podgoria și Sinaia (Nilgésztelepen). 1995

Nagyon olcsón vásárolhat szőrmekabátokat Leichner-nél, Str. Ep. Ciorogariu (Uri-utca) 4.

Könyvszekrény, modern, vagy antik megvételre kerestetik. Címét „Könyvszekrény” jellegére Hegedűs Hirlapirodába kérek. 2276H

ÚJ ÜZLET!

Alkalmi vétel. Vasuti állomás közelében egy igen csinos, 4 tágas szobával, kerti bíró **magánház** 270 000 leut eladó. Bővebbet dr. Petróczy-nál Str. Nicolae Zsiga (Lukács György-u.) 38. 2267

Használt hegedű és zongora iskolák veszek és eladok. Jó házból való fiut tanulókat felveszek. Boda papírüzlet, str. Avram Iancu Kossuth-u.) 16. 2266

Komoly vevő részére a belvárosban házat keresek vételre. Vételár: egy millió Leuit. Sürgős ajánlatokat kérek címenre, — vagy Nagyvárad kiadókba bekezdieni. — Dr. Petróczy Str. Nicolae Zsiga (Lukács György-utca) 38. 2268

Sport gyermekkosci olcsón eladó, nicekeltett aljal, jó állapotban. Str. Vlașu (Szent János-utca) 49. 2258

Eladó Str. Grivitei (Sánc-utca) 20. számú ház nagy kerttel és telekkel. 2264

Fűtést célokra kiválóan alkalmas fűréshulladék kapható Stern Dezső fűtésztelepen Str. 20 Aprila No. 37., mázsánként 45 lei-es aron. 2255

Bálósza, könyvszekrény, műveltség könyvtára, függönyök, réztű, fűrdőkád, meteorikállya, szobanövények, üveg és porcellán edények eladók. Strada I. Cipariu (Hodossy-u.) 10/a. 2263H

Hálószoba
23-as Vertheim szekrény jutányos árban eladó, törött aranyat, ezüstöt, gyémántot, briliánsot magas árban beváltak.

WEISZ LIPÓT
műtör és ékszerész
Avram I. Kossuth-u 18

Modern chamotte **kályhák**
különböző színekben raktáron, 2500 Leitől kaphatók valamint átrakásokat és javításokat vállal

Varga György
kályhás mester
Str. I. Ciordas (Berkovici) 33

Épület- és butorasztales
munkákat legjutányosabb árban készit **Béles** asztalos
Str. Grivitei (Sánc-u.) 22. Tölgyfa gyermek reformszék, fájaték-árak állandóan raktáron.

Óra- és ékszerjavításokat
felelőség mellett késziték. Órák és ékszerek nagy választékban

BRENNER
Vlașuța (Szt. János-u.) 6.

Beköltözhető magánház sürgősen e adó. Str. A. D. Xenopol (Lakatos-utca) 12. 2259

Zongora, rövid, fekete és piano azonnal bérbeadó Str. Plevnei (Timár-u.) 10. 2274H

Fekete consul tükör, mozdó és egy egyszerű konyha berendezés eladó. Bővebbet Regele Ferdinand 12 Apolló, III. em. 21. 2271H

Eladó jóvedelmező emelet és több földszintes kisebb nagyobb házak. — város fölött 1 hold legjobb fekvésű gyönyörű szőlő 150.000 lei, fűszer üzlet, fuvarozás vállalat, szőlők és szántók. Toma Józsefnél Strada Ladislau Köröz-u. 21. sz. 3-tól 6-ig vasárnapokon Nilgésztelepen 2275H

Cipészurak
figyelmébe!
legujabban szabadalmazott cipőtalp és sarokragasztó

„AGÓ”
prés megrendelhető
Borsos-nál, tűzoltó-laktanya Oradea-Mare

FÜRDŐKÁDOK
JÉGSZEKRÉNYEK
mindenféle fűrdőszoba felszerelések legolcsóbbak

KAUFMANNAL
Gojdu (Beithy Ó.)-u. 22
Villany motor eladó.

Grosinger Etelka divatszalonjában elegáns tavaszi és nyári ruhák készülnek. Str. Saguna Kapucinus-utca) 5., földszint 4. sz. 1425

Fehernémű előnyomtatás olcsón vállalkoz. str. Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 53. sz. 2256

Magánpénz betáblázásra, kedvező feltételekkel felvehető. Str. Ep. Pável-utca 22., földszint. — Délelőtt. 2273H

Román-Magyar Magyar-Román
Ghetle szótár eladó a Hegedűs Hirlapirodában.

Remélem
tudja már, hogy a Pannoniában vizumoztat

DEUTSCH a futár
Utleveléket elintézt.

ÓRÁK
ékszerek eladása, szak-szerű javítása a legkomplikáltabbig

TISZA r-nál
Alexandri (Teleky)-u. 9.
Jutányos árak. Preciz munkák

KERÉKPÁROK, VARRÓGÉPEK
állandóan raktáron. Javítások szak-szerűen készülnek

KONRÁDNÁL
Strada Baross-utca 10.

In Siebenbürgen gut eingeführt

Reisenden

sucht erstrangig Textil-Fabriks-niederlage Timișoara.
Offerte mit Schnellphotographie wird ersucht. — Adresse in der Administration zu erfragen.

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.